Regd No. N. 44
M. 3813.

విడిపత్రికం ౧౨౦

గోలకొండపత్రిక

103427

ప్రతి సోమ, గురువారములందు వెలువడు అర్ధవార జాతీయ పత్రిక

సంపుటము ౧౮ ● హైదరాబాదు దక్కన్ శు. క. ౧౮౫౩ తారణ సం. చైత్ర బ. ౯ [౧౩-౪-౧౯౪౪] సోమవారము ● సంచిక ౨౭

ఇంఫాల్‌పై జపాన్ విఫలదాడి

బిషన్‌పూర్ - సిల్చార్‌రోడ్డుపై యుద్ధము

కొండదరులలో శత్రువులకు స్థాననష్టం

ఇంతవరకూ ఇంఫాల్ రంగములోని యుద్ధ ముఖ్యకేంద్రముగా మణిపూర్ రోడ్డంతయును, దక్షిణం గాటిడ్డి రోడ్డు పడమటిపూర్వ భాగమునకే యుండెను. ఇంఫాల్ ప్రవేశముపై కేంద్రీకరించి యుండెను. శత్రు సైన్యాలు ఇంఫాలుకు ఉత్తరమున కోహిమావరకును, దక్షిణమున 30 మైళ్ళ దూరమువరకు సువ్యాపించి అనుకైనన్యములు దాడిసలుపు యత్నంలోయున్నారు. కాని ప్రస్తుతము వస్తూయున్న వార్తలను బట్టిచూస్తే సైన్యాలు ఇంఫాలుకు నైరుతి భాగమునకు వాయువ్యమునకు కూడా చేరుకొని ఇంఫాలు మైదానాన్ని పూర్తిగా చుట్టివేయు ప్రయత్నము చేయుచున్నట్లు కనబడు చున్నది.

జపానువారి దళమొకటి, ఏప్రిలు ౧౦ తేదీన సుప్రూరునుండి పశ్చిమముగా సిల్చార్ పోయేరోడ్డు మైపురోగమనం సాగించటం మనసైన్యాలు కనిపెట్టి వారితో పోరాటముసాగించి చాలానష్టం కలిగించి కొండలలోనికి తరిమివేసినవి. ఏప్రిలు ౧౨వ తేదీనయిదే ప్రదేశములో పశ్చిమంగా ప్రయాణం సాగించిన శత్రుదళాలతో మనయోధులు తలపడి వెనుకకొట్టిరి.

ఇంఫాలు మైదానానికి ఆయువ్యముగా ఒక చోటజపాను వాహినీయుద్ధము ఘోరముగా జరిగి శత్రువశములోయున్న కొండదరి ప్రదేశము కొంతదానిని మనవారు పట్టుకొనిరి. ఇంఫాల్ నగరముపై ౧౫ ఏప్రిల్ నాడు వైమానిక దాడి జరిగింది. జపానువిమానములు దాడిసలుపుటకై ప్రయత్నించినవి. కాని ఇంఫాల్ నగరంనుంచి, ఇంఫాల్ మైదానపు సరిహద్దువరకు కూడ రాకమునుపే మన విమానదళాలు వారిని దుర్భేద్యమైన పోరాటములోనే వారిని ఛిన్నాభిన్నము చేసి తరిమివేసినవి. తిరువాత కొంచముసేపటికే మరల తమ పూర్తిబలముతో దాడిచేయవచ్చి ఇంఫాలుపై ఒక్క దెబ్బగూడా తీయలేక విఫలులై వెడలిపోయిరి.

అరకాన్ రంగములో శత్రుసంచలనము కొంచెమెక్కువగానే యున్నది. బుథిడాంగ్ నైరుతిభాగములో జపానుసైన్యాలు పట్టువలతో ముందుకువచ్చియుండెను. కాని మనదళాలు తిరుగు దాడిసలిపి వారిని యథాస్థానమునకు త్రోలిరి.

కోహిమావద్ద ముఖ్యఘటనలేవీ లేవు. ఉత్తర బర్మాలో మోగాంగ్‌లోయవద్ద చైనాదళాలు ఒక ప్రదేశాన్ని పట్టుకొని జపానువారిని దక్షిణమునకు పారద్రోలిరి.

ఆగ్నేయాసియా సర్వసైన్యాధిపతియైన లార్డ్ మౌంట్ బాటనుగారు ఏప్రిలు రావలెన ఇంఫాలు...

రంగమునకు హఠాత్తుగా విచ్చేసి అచ్చటి పరిస్థితులను గమనించి ౧౪వ దళమువారి సభనుద్దేశించిరి. యుద్ధవిలేఖకులు వారిలోకలసి వార్తలసేకరణలో పంపించుటకు అవకాశములు లేనందువల్ల ఆలస్యముగా వచ్చినదని తెలిసెను.

ఇటలీలో తీవ్రయుద్ధాలు

ఇటలీ యుద్ధానికి కేంద్రాలుగాయున్న క్యాసినో అంజియోలవద్ద కొంత ఆజకేదగ్గి ఏడ్రియాటిక్ సముద్రమువద్ద భారతసేనాదళాలకు జర్మను సైన్యాలకు సంఘర్షణలు జరుగుచున్నవి. ఇరుపక్షాలవారికి కొద్దికొద్దిగా నష్టములు జరుగుచున్నవి. అంతే మూవద్దముందు ౧౨వ ఏప్రిలునాడు శత్రువుల పోరాటము తీవ్రమై నాజీలు తీవ్రముగా పోరాడుచున్నారు. గాంగాలియానో అనే ప్రదేశమువద్ద ఒక వంతెనను జర్మనులు విరుగగొట్టుటకు రెండుసార్లు ప్రయత్నము చేసినకాని నష్టమే మాత్రము కలుగలేదు.

క్రిమియా రణరంగము

క్రిమియాలోని పట్టణముల వైపునకును, దక్షిణముగా రుమేనియా వైపునకున్నూ పురోగమనము సాగించుచున్న రష్యనులు త్వరలో గమనిస్తే త్వరలోనే వారు నల్లసముద్రపు రేవులన్నీ రష్యావశమయ్యేటట్లున్నవి. క్రిమియాయందలి శత్రువులరక్షణ ఏర్పాట్లన్నీ భగ్నమైపోతున్నవి. అయినా యీరంగములో పూర్తి విజయము పొందేముందర చాలా భయంకర యుద్ధాలలో శత్రువు ప్రతిఘటించవలసి యుంటుంది.

యుగోస్లావియాలో టిటోసేనాని కొంత పట్టుకొన్నాడు.

బెర్లినుపై ప్రచండదాడి

మిత్రమండలివారి మస్కిటో విమానములు జర్మనీపైకిపోయి బెర్లిను నగరముపైనను పశ్చిమజర్మను ప్రదేశాలపైనను చాలా బాంబులను వేసినవి.

మిత్రమండలి విమానాలు బాల్టిక్ సముద్రములో చాలానిషిద్ధముచేయబడిన నౌకలను నాశనము చేసినవి. ఎవరు ఏవిధముగాగూడా అపకరపవాద్యాలు ముందుకు పోయేటందుకు వీలులేకుండా ప్రయత్నము చేయుచున్నారు.

ఆహారవిషయిక వార్తాప్రతిష్టంభన అంతరించినది.

——(౦)——

నిజాంరాష్ట్రములో ఆహార పరిస్థితికి సంబంధించిన వార్తాప్రచురణమును గురించి ప్రభుత్వానికీ పత్రికాధిపతులకు మధ్య యేర్పడిన ప్రతిష్టంభన, అంతరించి, రాజీ కుదిరింది.

కనుక ముందుసంచికనుండి గోలకొండపత్రికలో ధాన్యాం కంట్రోల్ ధాన్య గ్రహణములకు సంబంధించిన వార్తలు ప్రకటింపబడును.

గో. ప. సం.

ఆంధ్ర సంగీతములో

నూత్న చైతన్యము

గుంటూరులో పోటీపరీక్షలు

(మనవిలేఖరి)

గుంటూరు ఏప్రిల్ ౧౧

విజయనగరము, బందరు, బెజవాడ, గుంటూరు నగరములలో ఆంధ్రగాయక శిక్షాసమస్థలు ఇటీవల గత తెలుగు దేశములో అపూర్వముగా సంగీతములో అభివృద్ధి పొందుచున్నవి. బందరులో శ్రీ శేషుపర్లు దక్షిణామూర్తి శాస్త్రిగారు అనేకమంది శిష్యులను నొప్పవానిని తయారుచేసిరి. ప్రస్తుతము శ్రీ హరినాగభూషణం పంతులుగారు, శ్రీ బసవయ్య నారాయణ, వారణాసి బలరామయ్య బ్రహ్మయ్య ఘంటయ్య మున్నగు వారలున్నారు. బెజవాడలో శ్రీ సారిపల్లి రామ కృష్ణయ్యపంతులు మున్నగువారును గుంటూరులో శ్రీ బలిజేపల్లి సీతారామయ్య, మహావాది వెంకటప్పయ్య పర్వతనేని వీరయ్యచౌదరి మున్నగువారు, విజయనగరములో శ్రీ ద్వారం వెంకటస్వామినాయుడు మున్నగు వారున్నారు. ఇంకా ప్రతి నగరములోను చాలమంది సంగీతనిపుణులు పలుకుబడి వచ్చుచున్నారు.

గుంటూరులో శ్రీ పర్వతనేని వీరయ్య చౌదరి గారు ఆంధ్రసంగీత సభ పెద్ద తార్పుగా కలుగ జేయుచున్నారు. శ్రీ త్యాగయ్య కృతులు భావ భావము. సంగీతము కష్టమైనందున ఆంధ్ర సాంఘిక గాయకులను సారముగ పాడువారిని ప్రోత్సహించుటకు గానపోటీ పరీక్షలు పెట్టిరి.

ఆంధ్ర మహాసభాధ్యక్షులగు డా. ... గారిని ప్రారంభోత్సవముగా సాగించిరి. విజయనగరము నుండి వీరయ్య చౌదరిగారి కృషిని అభినందించిరి. ఆంధ్ర సంగీతమును స్వపద్ధతుల ప్రోత్సహించవలెనని.

బెజవాడ శ్రీ ముదునూరు వెంకటరెడ్డి శ్రేష్ఠిగారు యీసంగీత కార్యక్రమమును అధికముగా పొగడిరి.

తర్వాత శ్రీ బలిజేపల్లి సీతారామయ్య పంతులు శ్రీ సాంబశాస్త్రి రామకృష్ణయ్య పంతులు, శ్రీ పర్వతనేని వీరయ్యచౌదరి గార్లున్నూ సభాధ్యక్షులుగా కూర్చొని పోటీ గాయకుల సంగీతమును పరీక్షించిరి. పరమయోగ్యులగు రసజ్ఞులు గాయకులైనారు.

బహుమతులు లభించినవారు:-

డి. సీతారత్నమ్మ, బి. లలితాకుమారి, ఎస్. పద్మావతి, కృష్ణవేణి, ఇందుమతి (౧౩ ఏండ్ల కుర్రవాడు), కమలాదేవి, మల్లాది రాజ్యలక్ష్మి. ౧౨ ఏండ్ల బాలికలు సహాయకులుగా పోటీచేసిరి.

తర్వాత విద్యార్థులకు బహుమతులు ఇవ్వబడినవి.

ఆరోగ్యబీడి

ఆనందమునిచ్చెడి ఆరోగ్యబీడీనే త్రాగండి

ఆరోగ్యబీడి అనగానే దానిసుగుణములు వేరేచెప్పవలసిన అవసరములేదు. మాబీడీలు శ్రేష్ఠమైన పొగాకుచేయుంచిపసిడిశుభ్రపరచిన తునికిఆకులతో బీడీలుతయారుచేయుటలో గొప్పఅనుభవమును పొందినపనివాండ్రచే తయారుచేయించి బహుశ్రద్ధతో పరీక్షచేసినతరువాతనే ప్యాకింగుచేసి బజారులో అమ్మకమునకు పంపబడుచున్నవి. ఈబీడీలు త్రాగువారికిఅమిత ఆనందముచేకూర్చునన్న మాటవేరుచెప్ప నక్కరలేదు. ఒకపర్యాయము త్రాగిచూచిన దాని సుగుణము ఆనందము మీకేతెలియగలదు. హైదరాబాదుస్టేటులో విరివిగా సప్లయిచేయబడి అన్నిచోట్ల అమ్మబడుచున్నవి.

మ. ఘ. వ. నిజాం సర్కారువారిచే నెం. 279 క్రింద రిజిస్టరు చేయబడినది.

మాబీడీలు కొను నప్పుడుయీపక్కన ఉన్న ట్రేడుమార్కును చూచి కొనండి. నకిలీమాలును చూచి మోసపోవద్దు.

ఏజంట్లులేని ప్రతిచోటనందును ఏజంట్లు కావలెను.

ఒకొక్కచోటికి ఒక్కఏజంటునే నియమించవచ్చును. కావున్వరపడును మావ్యాపారస్థులకు మంచి లాభమును, అనుకూలమునుకల్గుపద్ధతులుఏర్పాటుచేయుగలము మరతులకు నేటికీఉత్తరమువ్రాయండి.

ది చీఫ్ఆర్గనైజరు త్రిలింగఆరోగ్య బీడీకంపెనీ కొత్తపల్లి కరీంనగరు జిల్లా

ఏజంట్లు: హైదరాబాదు అందు సికింద్రాబాదు

మంచు సత్తెయ్య, హైదరాబాదు-దక్కన్.

నేటిరాత్రి

సినర్వావారి మరియొక చిత్రరత్నం"

ఇంతవరకు తెరకెక్కని నూతన విషయం, నూతన రచన నూతనఫక్కీ, అంతా నూతనమే!!!

ఉల్టీగంగా

పాశ్చాత్య నాగరికత దేశానికి లేదు! సాదా జీవితం కడపండి! అనే ప్రబోధాలు చెవికెక్కవు. స్త్రీ స్వాతంత్ర్యాభిలాష ఎక్కువైంది. పురుషప్రపంచాన్ని మహిళా ప్రపంచ మాక్రమించింది. పురుషుడు వంటింట్లో చేరాడు కాలం గడచింది. స్త్రీల పరిస్థితి దుర్భరమైంది. మళ్ళీ పురుషుడే రాణించేందుకు పూనుకోవాల్సి వచ్చింది. ఏమిటీ చిత్రం?

తారాగణము: ప్రమీలా, సాదిఖ్ అలీ, పరేష్ బెనర్జీ, గులాబ్. బ్రిజ్ రాణి, సాదత్ అలీ.

సపాత్ సినిమా

హైదరాబాదు

ది హైదరాబాదు కోఆపరేటివ్ డొమినియన్ బ్యాంక్ లిమిటెడ్

స్థాపితము (నిజాంరాష్ట్రమునకు కేంద్రసహకారిబ్యాంకు) మార్చి 1915

కార్యస్థానము:— షాహెరా ఉస్మానీ హైదరాబాదు-దక్కన్. ఫోన్. 2610

వ్యాపారస్థులకు ప్రజలకు ఒక్కమాట

మాబ్యాంకు అన్నిరకముల బ్యాంకింగు పనులు చేయుటయేగాక హుండీ, బీ జి. మారకపు వ్యాపారముకూడ చేయును. భారతదేశమందలి అన్ని ముఖ్యప్రదేశములకు పైకము పంపబడును.

అప్పులు, ఓవర్‌డ్రాఫ్టులు, గ్యారెంటీ సెక్యూరిటీల హామీపై సరసమైన వడ్డీ రేటుతో ఇవ్వబడును.

వివరములు తెలుసుకొండి — ఆర్. రామానాచారి

తా. మేనేజరు.

ది రాయల్ హోటల్

ఫోన్‌నం. 3462

హైదరాబాదు దక్కన్

Khan and Sons

గోలకొండపత్రిక

తారణ సం॥ర చైత్ర బ॥ ౯ సోమవారము

ఆందోళనమునకు కారణం

గౌరవనీయులగు గ్రిగ్సన్ మంత్రిగారు రెండువారాల క్రిందట ఉపాధ్యాయశిక్షణ కళాశాలా వార్షికోత్సవ సందర్భములో అధ్యక్షత వహించిరి. ఆసమయమందు వారనేక హితబోధలను ఉపాధ్యాయులకు చేసిరి. అందొకటి వారిని ముల్కీభాషలను నేర్చుకొనుమనుట: సాధారణముగా శిక్షణపొంది ఉపాధ్యాయ ధర్మము నిర్వహించువారు ఉర్దూమాతృభాషగా కలవారే అని గమనించినట్లున్నది. అందుచేతనే సాధారణముగా ఉర్దూభాషను మాత్రమే నేర్చుకొని ఉపాధ్యాయవృత్తిని సాగించుచుండుటచేత దేశభాషలను వారు బోధించుటలేదనియు, అందుచేత దేశభాషలగు తెనుగు, మరాటీ, కన్నడాలకు అవలంబన మేమియు లేదనియు వారు గుర్తించినారు. ఈ పద్ధతివలన జనులలో అశాంతి యేర్పడి ఆందోళనమునకు హేతువైనదనియు వారు గమనించినారు.

గౌరవనీయులగు గ్రిగ్సన్ గారు గొప్ప ఆంగ్లపండితులు. పరిశోధకులలో ప్రఖ్యాతిగాంచినవారు. వారికి ప్రాచీన శిల్పమనిన అత్యానందము. కళోపాసకులలో ఉత్తమ గుణాలుండును. వీరు కళోపాసకులలో అగ్రగణ్యులు. ముఖ్యముగా వీరికి ఆదిమ దేశనివాసులనిన చాలా ప్రేమ. ముల్కీభాషలనుగూర్చి నాయకులు ఎల్లప్పుడును ఆందోళన పడుచుందురు. కాని వారికి మూడే ముల్కీభాషలు కానవచ్చును. శ్రీగ్రిగ్సన్ గారు గోండీ, కోయ, మున్నగు భాషలను కూడా మరచిపోలేదు. అది వారిభావ వైశాల్యమునకు నిదర్శనము. వారప్పుడే అటవిక జనులను విచారించుకొనుటకు ఒక ప్రత్యేకాధికారిని నియోగించినారు. చెంచువారిని విచారించుకొనుటకు ఒక అధికారిని నియోగింతురని విన్నాము. చెంచుభాష తెనుగు భాషయే. కావున చెంచు సోదరులను విచారించుకొనుటకు తెనుగువాడే పూర్తిగా తగినవాడని భావించుచున్నాము. గోండు కోయవారిని విచారించుకొనుటకుగూడ వారిమతమునకు, భాషకు, ఆచారాలకును ఏమాత్రమున్నూ కొట్టులేట్లుగా విచారించుకొనువారినే నియమించుట చాలా అవసరమనియు లేకున్నచో వారియుద్దేశమునకు భంగము కలుగవచ్చుననియు తలతుము. ఇది ఇప్పుడు ప్రసక్తవశమున సూచించితిమి.

చెప్పబోయినదేమనగా శ్రీగ్రిగ్సన్ గారు మంచి డాక్టరువలె దేశభాషలకు పట్టిన రోగముయొక్క నిదానమును (Diagnosis) కడుచక్కగా చేసియున్నారు. ముల్కీభాషలవారికి తమ మాతృభాషల విషయమై ఆందోళనము ఉన్నది. బాగాయున్నది. దానికేమియు సందేహములేదు. తన తల్లిని, తన తల్లిదేశాన్ని, తనతల్లిభాషను ప్రేమించని మాతృద్రోహులు - మాతృభూమిద్రోహులు, మాతృభాషాద్రోహులు ప్రపంచమంతటను కానవచ్చుచునేయున్నారు. కాని చెప్పరాని అనుగ్రహమువలన వారిసంఖ్య వేళ్ళమీదిలెక్కగానే యున్నది.

ఉపాధ్యాయులకు ఉర్దూమాత్రమే వచ్చిన చాలదని శ్రీగ్రిగ్సన్ గారన్నారు. ఇంక ప్రస్తుతమున్నా నిజమే. మన రాష్ట్రములో విద్యార్థులు పలుభాషలు నేర్చుకొనుట బలేసొగసుగా నుండునని మన ప్రధానామాత్య శేఖరులు ఇటీవలనే సెలవిచ్చిరి. విద్యార్థులే బహుభాషాకోవిదులు కావలసి యుండినచో వారికి చదువుచెప్పే పంతుళ్ళకెన్ని భాషలు రావలసియుండునో మదింపు వేయండి! మనరాష్ట్రములో ముల్కీ భాషలలో "కామియాబ్" "ప్యాస్" అయిన గజెటెడుద్యోగులవద్ద సనదులుకూడా కలవు. కాని వారిలో నూటికి ౯౦ మంది రైతులతో మాట్లాడునప్పుడు దుబాసీలు కావలెను. మరి సనదులెట్లు లభించెను? వారి పలుకుబడివల్ల! అట్టి సనదీవిద్వత్తో ఉపాధ్యాయులు ముల్కీభాషలను బోధింపజాలరు. శ్రీగ్రిగ్సన్ గారికి ఇంగ్లీషులో ఉచ్చారణ, నుడికారము (idiom) స్వచ్ఛత, వచ్చినట్లుగా మన ఎం.ఏ.లకుగాని సారస్వత డాక్టర్లకుగాని ఏనాటికిన్నీ రానేరదుకదా. అదేవిధముగా పరభాషలవారు ఇతరులభాషలలో ప్రవీణులు కానేరరు. అయినను వీలైనంతవరకు ప్రావీణ్యము సంపాదించుటకు ప్రయత్నము చేయవలసియుండును.

ఉపాధ్యాయులు ముల్కీభాషలను నేర్చుకొనుట చాలామంచి విషయమేకాని అంతమాత్రముచేత ప్రజల ఆందోళనము ఆగిపోనేరదు. పంతుళ్ళు ముల్కీభాషలు నేర్చుకొంటే వారిశిష్యులకు ముల్కీభాషలు వచ్చినట్లు కాదుకదా. ఎంతవరకైతే ముల్కీభాషలలో మెట్రికువరకు బాలురకు విద్యచెప్పరో అంతవరకు ఈసమస్య పరిష్కారమైనట్లు తలచుటకువీలులేదు.

ఉర్దూమాతృభాషకానట్టి ముల్కీలు ఉర్దూను ద్వేషించరని మేము పలుమారు తెలిపినాము, ఉర్దూను ఒకటవ ఫారము నుండి ముల్కీవారికి నిర్బంధద్వితీయభాషగా నేర్పించుటకై మేము పలుమారు వ్రాసినాము, కాని మామొరలను ప్రభుత్వమువారు ఆదరించలేదు. ఏభాషయైనను సరే ప్రజలు ప్రీతితో నేర్వవలెనే కాని బలవంతముగా వారునేర్చుకొనుటలో పెట్టవాకిలివలెనే ఒకపక్షానికే లాభముకాని రెండవపక్షానికి చాలాకష్టముగానుండును.

మా హైదరాబాదు ప్రభుత్వంవారు ఉర్దూను ఆదరించినట్టుగానే మూడుముల్కీభాషలనుకూడా ఆదరించవలెనని రాష్ట్రముల్కీభాషల విద్వాంసులందరు ఏకవాక్యముగా బహుసంవత్సరములనుండి ఆందోళనము చేయుచున్నారు. ఆయాందోళనమును ఒక్కక్షణములో రూపుమాపుటకు ప్రభుత్వమునందు శక్తికలదు. ఆందోళనాన్ని రూపుమాపి మూడు ముల్కీ భాషలవారు అత్యంతముగా ఆనందించునట్లుగా చేయగలరని మరొకమారు మనవిచేసుకొన్నాము. మాతృభాషా ప్రాముఖ్యమును వెల్లడించి ముల్కీభాషలపై సానుభూతిని ప్రకటించిన గౌ. గ్రిగ్సన్ మంత్రిగారికి రాష్ట్రీయులు కృతజ్ఞులైయున్నారు.

నాలుగుమార్లు మంత్రిత్వానికి ఉహూం అన్నాను

బహదూరుఖానుగారి ప్రకటన

గతవారము హైదరాబాదులోని ఇత్తెహాదుల్ ముస్లిమీన్ సభలో కేంద్రోజది ముసల్మానుల నాయకులు నవాబు బహదూరుఖానుగారి తమకు వాగ్విలాసనముగ తెలుగులోనే అయినందున మహోపన్యాసమును వినిపించిరి అనుచున్నారు.

"అయిదేండ్ల క్రిందట హిందూముస్లిం సమాధాన ప్రయత్నం జరిగెను. కాని అదివిఫలమయ్యెను. ఎందుకనగా నేను అనాడే సర్ కిషన్ రావుగారితో ఇట్లన్నాను. హిందువులకంటే ముసల్మానులెక్కువగా ప్రజాస్వామికాన్ని కోరువారు. హిందువులు రాజును దేవుడని అంటారు. రాజును పూజచేయవలెనని అంటారు. నేనేమి చేయుదును. హిందూ నాయకులు తెలివిపై పర్దాపడినది. వారు బాహ్యతాయుక్త ప్రభుత్వపు ఆశను వదలరు. మరే దైవారాధన ముసల్మానులతో కలిసి తమ నిర్మాణ హృదయమును స్వార్థరహితము వెల్లడించవలెను. ఏలన హిందువులు ముసల్మానుల నిష్పాలను పొందగలరో ఆనాడు వారు అధిక సంఖ్యాకులైనా వారికోపాటిగా నేనున్నూ బాహ్యతాయుక్త ప్రభుత్వానికి సిద్ధపడుతాను .... మంత్రులను నియమించు అధికారము కేవలము మ. ఘ. వ. నిజాం గారికే కలదు. మంత్రులను గాకుండ ఇత్తెహాదు వారుతప్ప యితరులెవ్వరును అర్హులు కారు.

నాకు మంత్రిపదవి యిస్తున్నారని పత్రికలలో వ్రాసినారు. ఇంతకుపూర్వము నాకు నాలుగుమారులు మంత్రిపదవి యిస్తామని ప్రభుత్వము వారు చేసుకొన్నారు. ప్రతిపదవకూడ నేను ఒప్పుకొనను అని నిరాకరించినాను. అపదవిని కోరువారు శ్రీం గౌరవం అధికారం దేశసేవ అనువానిని కోరుతారు. నాకు ధనాశలేదు నాసంఘము తప్పేవర్తనన్ను పదవిని స్వీకరించమనిన మంత్రిపదవినిగాని సదారతీ పదవినిగాని లేకమాలేకుండ చేయగలను.

సామ్రాజ్య పట్టాభిషేకము

శ్రీయం. నారాయణరావుగారి ఇంటిలో చైత్ర శు ౧౫ శనివారమునుండి సామ్రాజ్య పట్టాభిషేకము జరుగుచున్నది ఇది తొమ్మిదిరోజులు జరుపబడునట కోహీరు, బీదరు నారాయణపేట మెదకు ప్రాంతములనుండి కనీసము ఏబది బ్రాహ్మణులు తేతెంచినారు. చతుర్వేద పారాయణ, (౨౮) రామాయణాల పారాయణ, నవగ్రహజపాలు ఏవేవో జరుగుచున్నవి కాని ఏఒక్క స్థానిక బ్రాహ్మణుల మాత్రము పిలువలేదు

హైద్రాబాదు నగరములో వలంటీర్ల వార్షికోత్సవము ౬ ఏప్రిల్ నుండి జరిగెను. ఆనోసం స్థలపతేన నూలువడుకుట జరిగెను. ఆంధ్రమహాసభా జాతీయవాదులు హమ్మతునగరులో ఒకసభ జయప్రదముగా చేసిరి. ఈతడవ ఒక విశేషమేమనగా ఫూల్ ప్రఖ్యాతుల కొందరు నాంపల్లిలోని హరిజనబస్తీకి వెళ్ళి అచ్చటి బాలురకు స్నానాలు చేయించి వారికి పరిశుభ్రతను నేర్పిరి.

...

అక్కినేని సగనేరివాల్ గారి అధ్యక్షతలో హైద్రాబాదు నగరములో విక్రమార్క ద్విసహస్రాబ్ది పరిపూర్త్యుత్సవము జరిగెను.

...

౨౧ ఏప్రిలునాడు సాయంకాలము ౬ గంటల నుండి నారాయణగూడా బాలికోన్నత పాఠశాలయొక్క వార్షికోత్సవము శ్రీమంతురు గద్వాలమహారాణీ ఆదిలక్ష్మిదేవమ్మ బహద్దరుగారి యాజమాన్యమున జరుగుచున్నది.

...

ఖరీదీయా కేక గజోటీయా అని ఒక మరాటీ గ్రంథము వ్రాసినారు. అది రాష్ట్రమంతటను నిషేధింపబడినదని హైద్రాబాదు ప్రభుత్వము శాసించినది.

...

నూటికిపైకంటె యెక్కువగా కిరాయిలను యిచ్చి యెక్కించిన యజమానులగ్యంది వంపని వెంటనే హైద్రాబాదు మునిసిపాలిటీకి తెలుపుకొనవలెను.

...

హైద్రాబాదు ప్రభుత్వమువారు కార్మిక వర్గాలకొరకై ఒక సమాలోచన సభ్ని ఏర్పాటు చేయనున్నారు. అందులో ధనికవర్గానికిన్ని పరిశ్రామికవర్గానికిన్ని సరిసమాన ప్రాతినిధ్యముండును. అట్టి సంఘమునకు ౧౦ నుండి ౨౦ వరకు సభ్యులు నియమింపబడెదరు. అందు సభ్యులుగ సర్కారీఉద్యోగులు తక్కిన సగముల్లోను ధనికవర్గమువారు సగము కూలీవర్గమువారు నియమితులగుదురు. ఈ సంఘము వ్యాపారపరిశ్రమల శాఖకు లోబడియుండును.

ఆంధ్ర మహాసభలో

జాతీయ పక్షమువారి తటస్థవైఖరి.

(౭. ౭)

ఖమ్మంమెట్టు వర్కింగ్ కమిటీ, సరియాకాలాల కమిటీ ఎన్నికలు ఏప్రిల్ ౩౦ తేదీ శుక్రవారమున ఖమ్మం పురమందు జరిగినవి, ఎన్నికలలో జాతీయపక్షమువారు తటస్థవైఖరి వహించారు, కమ్యూనిస్టుసోదరులే ఒక్కొక్కరి పేరు సూచించి అంగీకరించి కమిటీనిపూర్తి చేసుకున్నారు ముందుగనే కరపత్రములు అచ్చొత్తించి పంచిపెట్టినను, తమపేరు సూచించిన కోదాటి నారాయణరావుగారు తమపక్షమువారు కమ్యూనిస్టుల అభిప్రాయములకు, వాదనాదములకు బాలాభాగముగ వ్యతిరేకముగా నుండుటచేతను; కమ్యూనిస్టుల నూతన నాయకత్వమునకు అవిశ్వాసము చేయవలెను ఏర్పడినసంఘర్షణలు మాన్పుటకై యోపికైకమార్గమును తటస్థవిధానమును అవలంబించుటకై నిశ్చయించినారు ఉపసంహరించుకొనిరి, ఉపాధ్యక్ష పదవికి ఎన్నుకొనబడ్డ శ్రీ కొలిపాక కిషన్ రావు వకీలుగారు సభ్యులుగా ఎన్నుకొనబడినప్పటికి కనకరత్నంగారు సహా ఉపసంహరించుకొనిరి,

అధ్యక్షులుగా ఎన్నుకొనబడ్డ శ్రీ పులిజాల కొండల రావుగారు నారాయణరావు గారును ఉపాధ్యక్షులు శ్రీ పెండ్యాల సత్యనారాయణరావు గారును తమ పదవులకు రాజీనామాల నిచ్చెదమనియు తమ జాతీయోద్యమము చంపుకొనలేమనియు గోలకొండపత్రిక ప్రతినిధితో చెప్పిరి. ఉపాధ్యక్షులుగా ఎన్నుకొనబడ్డ పులిగిల్ల నారాయణరావు గారు తాము సామాన్య సభ్యులుగ కూడా కానని యూ, తాము రాచకీయములలో నేలాటి సంబంధములు కలుగచేసుకొనని వాడనని తమ పదవికి రాజీనామా నొసంగెదమనియూ మరి విలేఖరికి తెలియపరచిరి ఈ విషయములసందర్భమున శ్రీ నారాయణగారు తమకు కమ్యూనిస్టులతో ఏలాటిసంబంధము లేదనియూ, తాను కమ్యూనిస్టుపార్టీ ఆశయములకు వారిని నాయకులు లేకుండిపోవుదురనియూ ప్రజాశక్తి పత్రికమాత్రము అన్ని పత్రికలవలె చదువుచుందుననియు ఈ ఎన్నికలలో కమ్యూనిస్టులు తన్ను ఎన్నుకొని తన హృదయాన్ని నొప్పించినారని తెలియజేశారు. కోదాటి నారాయణరావుగారు ఉపసంహరించుకొన్న పదవికి కామ్రేడ్ వెనపల్లి వెంకటరమణయ్యగారు సూచించబడినారు. కామ్రేడ్ వెంకటరమణయ్యగారు తమ స్థానమునకు అంగీకారమును తెల్పదమనియు యీ సందర్భమున తాము అంగీకారము తెల్పుటకు కారణము చెప్పుచూ జాతీయవాదుల తటస్థవైఖరిపై కొన్ని మాటలను విసిరిరి. సర్వోత్తమ సభ్యుల లిస్టు తయారుచేస్తు ఒకనాటి శ్రీ చిర్రావూరి లక్ష్మీనరసయ్యగారు ప్రతిపాదించుటచేతను చప్పట్లవల్లనే అంగీకారము పొందుటచేతను, కామ్రేడ్ వెంకటరమణయ్యగారి అంగీకారము నకై ఒక ఉపన్యాసము అవసరమనిపించింది. దాని అనంతరము యల్లాప్రగడ కృష్ణమూర్తిగారు లేచి వెంకటరమణయ్యగారి అంగీకారమును ప్రదర్శించినట్లుగా ఆ సభ్యులందరి అంగీకారమును గమనించ ప్రేక్షకులు కోరుచున్నారని అధ్యక్షులవారికి మనవిచేసిరి. అధ్యక్షులవారు అట్లు అంగీకారము అనవసరమనియు అనంగీకారమున్న రెండు నిమిషములలో లేచి చెప్పవలసినదనియు తెలిపిరి. అందుకు జవాబుగా కృష్ణమూర్తిగారు ఆ సంగతి నిశ్చయమేననియు కాని కామ్రేడు రంగారావుగారు దేవులపల్లి కనకరత్నమును సభ్యులైన సభ్యత్వము నకు ఉపసంహారము తెల్పుకొనినటుకే సభలో వెల్లడైన నీయుకున్న దృశ్యమును అధ్యక్షులవారిచేత ప్రేక్షకులకు చూపవలె ఇది భావ్యము కాదనియు కనీసము యితని విషయములోనైనా అతని అంగీకార మెరుంగవలెను యని కోరిరి. అధ్యక్షులవారి ప్రశ్నకు జవాబుగా శ్రీ కనకరత్నంగారు తాము సాధారణ సభ్యుడుగా మాత్రమే యుండుననియూ నిర్వాహక వర్గసభ్యత్వమునకు తగినశక్తి లేనివాడనగుటచే ఉపసంహరించుకొనుచున్నాననియూ స్పష్టపరచిరి.

ఈ వృత్తాంతము చెప్పిన ముఖ్యాంశము కామ్రేడు లను, చెప్పెట్టవలెని వచ్చినదానికి కృష్ణమూర్తిగారును విచారించుచు తెలిపిరి.

శ్రీ సీతారామాంజనేయ పఠనాలయము

మహబూబునగరము తా॥౮ ఏప్రిల్

ఈ పఠనాలయము శ్రీరామనవమి రోజు శు॥ ౧౫౦౦ అనా శ్రీ పి. నరసింహారావు బి. ఏ. ఎల్. ఎల్. బి. గారి శుభహస్తమున, శ్రీ సి. వెంకటనారాయణగారి ఆధిపత్యమున స్థాపింపబడెను. మున్సిపల్ మొదటి నూతన నూతన నాలయము సందరు ధర్మశాలలో నియమించినారు. తుది ప్రారైన సాయంత్రము దయచేసి పత్రికా పఠన గావించవలెయును. రోజు ఏ పాఠకుల సంఖ్య హెచ్చుచున్నది. కొన్ని గ్రంథములుకూడా అచ్చట పెట్టబడియున్నవి.

వనపర్తి వార్తలు

శ్రీ రాజాగారి పదవిస్వీకరణ

వనపర్తి ౧౦-౪-౪౪

శ్రీ రాజారామేశ్వరరావుగారు నిన్న రాత్రి యుదయ పట్టాభిషేకము చేసిరి. రాజాగారు సంస్థానమునకు విచ్చేయుచుండగా వాకిటయొద్ద యట్లూరువద్ద, కొత్తకోటవద్ద, వనపర్తిలో కమాన్లు రంగు రంగు ఝండాలు కట్టి అలంకరించియుండిరి. బజారునందు పలువురు తమ ఇండ్లను పూలతోరణ, రంగుకాగితముల ఝండాలతోను వండిళ్ళతోడను అలంకరించి యుండిరి.

శ్రీ రాజాగారు శ్రీ రంగాపురం పూజార్థమై తెల్లవారుఝామున గం॥ 3 లకు వెళ్ళిరి. ఉదయమునకే వనపర్తికి వచ్చిరి. గం॥ ౧౦ లకు దర్బారుకు వెళ్ళి తమ పదవిని స్వీకరించిరి. తర్వాత రాజాగారి ఫోటో, తదితర ఉద్యోగస్థుల ఫోటో తీయబడెను.

రాజాగారి కోటలో బీదలకు అన్నదానము చేయబడెను. రూ౧౦౦ బీదవారికి పంచిపెట్టినట్లు తెలిసినది. పలువురు పట్వారీలకు మస్తుదార్లకు ధనవంతులకు భోజనము జరుపబడెను; ఎందరో ప్రముఖులతో రాజాగారిని సంఘటించిరి. శ్రీ బాలసరస్వతి ఆంధ్రగ్రంథాలయము తరఫు నుండి శ్రీ పండిత యం. నారాయణరావుగారు పుష్పమాల సమర్పింపచేసిరి. ఈ గ్రంథాలయపు నూతనభవనము నిర్మింపబడుచున్నది శ్రీ రాజాగారు భవనపుహాలు, సింహద్వారము నిర్మింపచేసి శాశ్వతకీర్తిని బడయుదురని ఆశిస్తున్నాము ఇంతకు పూర్వమే చిన్న నాయనగారగు రాజారామదేవరాయలవారు ఈ భవననిర్మాణమునకై తోడ్పడవాగ్దానమొసగి యుండిరి

రాజాగారి ఊరేగింపు సాయంత్రము జరిగెను. వీధులలో జనులు తమ గృహములపై భాగమునుండి రాజాగారిపై పుష్పవర్షము కురిపించిరి.

రాత్రియందు కవితాసమ్మేళన, గానసభలు జరుపబడెను. మొత్తముపైకదు వైభవముగా రాజాగారిపదవీ స్వీకరణమహోత్సవము జరుపబడెను. ముందుకు వివాహమహోత్సవము పట్టాభిషేకమహోత్సవము కడువైభవముగా జరుగగలవని ఆశిస్తున్నారు.

ప్రజలు; రాజావారు వచ్చి సంస్థానపదవీ స్వీకరణచేసి, వారిపై దయారసము వెదజల్లెదరను సంతోషసాగరమున నోలలాడుచున్నారు.

గద్వాలవార్తలు

పురపాలకసంఘ స్థాపన

గద్వాలలో పురపాలకసంఘము ఏర్పాటుచేయబడినది. దీనికి సర్కారుతరఫునుండి మంజూరి కూడ వచ్చినది, కనుక ౧ ఖుర్దాదురోజున శ్రీ మౌలానా సయ్యద్ సాహెబుగారు (ఒకనగానికర్కడి) ఆవ్వాలు తాలూకుదారుగారు దీని ప్రారంభోత్సవము జరిపిరి. అనేకమంది సభ్యులందరు హాజరైయుండిరి. గద్వాలలో యిదిస్వతంత్ర పరిపాలనలో మొదటి లీజమనియు దీనిని ఉపకారగుణతతో పెంచుకొనవలెయునని బోధచేసిరి. సభ ముగిసినతర్వాత నాయబ్ తాలూకుదారు అయిన నాగప్పనాయిడు గారు మెంబర్లందరికి సోడా, బిస్కెట్లు ఇచ్చిరి. ఇక గద్వాల సభాయుతులు పోలీసులకు వచ్చినది. వారు దానిని యెట్లుచేసెదరో.

గిర్నిలో ప్రమాదము

కృష్ణారెడ్డిగారి గిర్నిలో ఒక కట్టుగలదు. దానిమీద పనులు జరుగుచుండెను. బయటు అధికారులు ఆందునిమిత్త కట్టు ౪ ఖుర్దాదుకిరోజున కూలెను. దానిమీదపనిచేయుచున్న యిద్దరు స్త్రీలు క్రిందపడిరి. వారిమీద బుడ్లుపడెను, ఆబుడ్లన్ని తీసివేసెటంతలో ఒక స్త్రీ చనిపోయెను. పోలీస్ ఇన్స్పెక్టరు రామలింగారెడ్డిగారికి యీ వృత్తాంతము వెంటనే ఇక్కడి అవ్వల్ తాలూకుదారు పక్షమున రిపోర్టు చేయబడినది. శ్రీ రామలింగారెడ్డిగారు యిక్కడికివచ్చి తగువిచారణచేసి పోయిరి

తారణసం॥ర చైత్ర శు॥ ౧౩ రోజున శ్రీ రాచకొండ కాశీనాథ గుప్తాగారు తమ సోదరుని పెండ్లిసమయమందు జాతీయ స్త్రీ పునర్వివాహ సహాయ సంఘము వారికి ౨౫ రూపాయలు దానమిచ్చిరి వారి సహాయమునకు సంఘమువారు కృతజ్ఞత తెలుపుచున్నారు.

౨౨-౪-౪౩ మే తేదీలో హైద్రాబాదు స్టేట్ గుమాస్తా సభనుమహాసభ శ్రీ గ . . . . రంగరావు రత్నాకరపత్రికా సంపాదకుల, అధ్యక్షతలో జరుగనున్నది.

మంత్రివర్గ విస్తరణం

హైద్రాబాదు రాజకీయములలో హిందువుల పక్షాన శ్రీపింగిలి వెంకటరామారెడ్డి సెక్రటరీగారిని ఉపమంత్రిగా నియమింప దలచుచున్నారని ప్రభుత్వవర్గమువారు అనుచున్నారని కొన్ని పత్రికలలో వ్రాయుచున్నారు.

నిజాంరాష్ట్రాంధ్ర మహాసభ

ఓరుగల్లు పురసంఘము

౫-౭-౫౩ నాడు సా. ౫౦౧౧ కు హన్మకొండ వరంగల్ ౩-౭-౫౩లో గిరిమాజీపేట బజారునందు ఆర్యవైశ్య సేవాసంఘ కార్యాలయమునందు పుర సంఘ ఎన్నికల సమావేశము జరిగినది. శ్రీ వరదా రంగారావుగారు అధ్యక్షతవహించిరి. సమావేశ మునకు పదముగ్గురు వచ్చియుండిరి.

ఎవరిని అభ్యర్థిగా సూచించ గోరుచున్నారో ఆలు జరుగలేదు. అందరు తటస్థముగానుండిరి.

యీ దిగువతీర్మానము ప్రతిపాదింపబడినది.

తీర్మాన పూర్తిపాఠము

దశరూంధ మహాసభకు కారణమాత్రమైన ఓరుగల్లు పురసంఘ ఎన్నికల కొరకు కరపత్రములు అచ్చువేయించి పంచిపెట్టుటయే గాక పేరుగా ఆహ్వానములనంపియు మూడుగంటలకుపైగా నిరీక్షించినను (౭౫౩) సభ్యులలో (౧౩)గురు సభ్యులు మాత్రమే యీసభకు సమావేశమగుట కడువిచారము. శ్రీమద్దికట్టి వెంకటయ్య, చింతకుంట్లమాధవరెడ్డి, మద్దాల ఆనందరావు గుప్తగార్లు జాతీయపక్షమువారుగా చేసిన విజ్ఞప్తి లోనియు కేంద్రజాతీయ కార్యకర్తలు తరుచు చేయు ప్రకటనలోని మనసంస్థానమునకు నూతనమైన యీరాజ్యాంగ విధానము సాధారణప్రజాళి అర్థముచేసికొనుటలో ఇరికిన లోపమని తోచుచున్నది. యీసంగతి జిల్లా సంఘమునకును స్థాయిసంఘమునకును తెలిపి వారి యనుమతి ననుసరించుటకును ఆప్పటివరకు పనిచేయుచున్న కార్యదర్శి శ్రీహంస శ్రీనాచార్యులు గారు కోరబడుచున్నారు. అంతవరకు యీసంఘమునకు సంబంధించిన కాగితపత్రములు, డబ్బు వారియొద్దనేయుంచుటకు తీర్మానించనైనది.

అనంతరము సమావేశము మాసాంతమైనది.

ఇప్పుగూడెం

ఈ గ్రామము జనగామ తాలూకాలోనిది. నిన్న టిరోజు జనాబు తహసీల్దారుగారు యిప్పగూడెం నుండి కొన్ని గూడూరు గ్రామమునకు తలపువాలు పంచనామకొరకు వచ్చి పొలములు చూచుటకు వెళ్లిరి. పొలములుచూచి అందులో గింజలు రాలి పోయిన నెంబరులను చూచి వీటికి నీళ్ళు పోయ్యండి మంచిగా కష్టము లేకుండ పండగలవని రి. యింతలో చాలమంది వీటికినీళ్లుపోసిన పండవు అన గా చాల సేపు విచారించి చివర కు పంచనామాలు చేసివచ్చిరి. సాయంకాలమునకు తిర్గి యిప్పగూడెం చేరిరి.

టపాఖానా అసౌకర్యాలు

(స్వ వి.)

ఖమ్మంమెట్టులో రాధాకృష్ణ కన్సల్టెంట్ కంపెనీ అను రాయపూడి రాములు గారు ఇట్లు రిపోర్టు చేయుచున్నారు.

ఇటీవల బొంబాయినుండి తమ పేరబుక్పోస్టు కొత్తగూడెం కాలరీసు పోస్టుద్వారా వచ్చినది. దానిని గైకొనుటకై తనగుమాస్తా వెళ్ళినసూచివరకు కొంతవరుగారు వెళ్లినను, గడ్డుపట్టగల సాక్షు లను తీసుకొనివెళ్ళినను. ఆపోస్టుమాస్టరుగారు యివ్వక నిరాకరించుచూ ఖమ్మంమెట్టు పోస్టుమాస్టరుగారినుండి పోస్టు ముద్రగల ఒక వుత్తరము లేనిదే యివ్వమనిరి. అంతవారు ఖమ్మంవచ్చి పోస్టుమాస్టరుగారిని వుత్తరమడుగ ఇచ్చుటకు నిరాకరించి మాకేమి యీసంబంధము లేదనిరి. మరల కాలరీసు వెళ్లి ఆ పోస్టుమాస్టరు గారికి చెప్పగా క్రిందటిదినమునకు భిన్నము లేకుండా మాట్లాడిరి. చివరకు తీసిఫలితముగా రైలు చార్జీలకు ప్రయాసకు తీసుకొనినను వి. పి. బొంబాయి త్రిప్పి వేయవలసివచ్చినది.

యల్లాప్రగడ కృష్ణమూర్తి,
ఖమ్మంమెట్టు.

అలంపూరు

ఇటిక్యాలపాటి ఈదమ్మ జాతర

(స్వ. వి.)

పైరులు ఎంతపండకపోయినా రసికులైన మా ఇటిక్యాలపాటివారలు బలే ధూంధాంగా జాతర జరిపించినారు.

ఎన్ని కల్లుబండ్లు ఖర్చుఅయినాయో ఇస్పేటు ఆటలో ఎన్ని వేలరూపాయలు తిరుగుడుపడినయో ఎన్ని కోడెలు (పొటేలు) తెగినా యో లెక్కలేదు. మళ్లీ గొప్పవటనాల అద్దాలిడ్డినాటకాలు వేయించి నారు. విజ్ఞులైన మావారు ఇతర గ్రామాల అను భవాలనుకూ, డ్రామాస్త్రాంగాలాంటివని ఎంచుకున్నారో తెలియదు. సూరిబాబు, పులిపాటివెంకటేశ్వర్లు గాజేశ్వరి మొదలగు అతిరథులు పాల్గొన్నారు, తోలుబొమ్మల వాండ్ల నాటకాలకంటె రసాభాసచేసినా తమ ౧౧౧౦ రూపాయలను లోటు లేకుండా చేసుకొని తీసుకొన్నారు, మేము ఎన్నిసార్లు వేదికలమీదికెక్కి ఈ అనిష్టము చేయవద్దండని మొరపెట్టుకొన్నా చెవికెక్కలేదు, రసికులు కొందరు ఇటువంటి ఇటిక్యాలపాటి ప్రముఖులు ఇట్లాచేస్తారని మేము తలపలేదు.

ఈ గింజలు కాలములో పోయినా పోగా మిగిలినబత్తెము గింజలు సంవత్సరాంతమందు మరల సంపాదించినారు గాని ముందు గవర్నమెంటు ఆలోచించినవారు గారు.

ఏ గ్రామస్థులు కూడా ఇట్లా అర్థములేని కార్యాలు చేయవద్దని ప్రార్థిస్తున్నాము,

అనావృష్టి

చందూరు, కర్లపాడు శివారులమధ్య మొన్న తాడిపండుగనాడు బోరవల్లి పింజరి అమీ వద్ద గండ్ల వానదెబ్బకు చచ్చిపోయింది. మా వారు గాదు, మా వారుగాదు అని రెండుగ్రామాలవారు అశ్రద్ధ చూపినారు, అదేమగ కాకుల గ్రద్దలపాలై పోయింది.

పావనగ్రంథాలయము

రఘునాథపల్లి, తా॥ జనగామ, ఖుర్దాదు.

సుమారు ౬ నెలలక్రిందట ఈ గ్రామములో స్థాపించబడిన పావన గ్రంథాలయము స్థానిక హిందూ మహాసభ యొక్క కృషిచేతను ప్రచారము గా జరుగుచున్నది. మూడు పత్రికలు తెప్పించబడుచున్నవి. ౧౫౦ రూపాయల విలువగల గ్రంథములు తెప్పించబడినవి. గ్రామీణులు శ్రద్ధగా గ్రంథాలయము నుండి లాభము పొందుచున్నారు. కొలనుకొండ వర్తకులగు శ్రీ కస్తూరి పుల్లయ్యగారు తమ కొడుకు జననసందర్భమున ఈ గ్రంథాలయము నకు ౧౧ రూపాయలు విరాళము నిచ్చిరి. గ్రంథాలయాభివృద్ధికి సహాయముచేయు అన్ని విధములు కృషిచేయుటకై శ్రీ పుల్లయ్యగారు ఉత్సాహముగాను ప్రకటించిరి. చుట్టుప్రక్కల గ్రామవర్తక ప్రముఖులు వర్తకప్రముఖులు అందరుకలిసి సుమారు కొండలరూపాయలవరకు విరాళము లనిచ్చినారు. ప్రస్తుతము గ్రంథాలయము బాడుగ యింటిలోనున్నది. శాశ్వతముగా ప్రత్యేక భవనము ఏర్పాటు చేయుటకు ప్రయత్నములు జరుగుచున్నవి.

ఎన్నికలు

ఖమ్మం పట్టణ కమిటీ ఎన్నికలు

(స్వ.వి)

౭౫-౮-౫౩న ఉదయము ఖమ్మం పట్టణకమిటీ ఎన్నికలు శ్రీయుక్తుల బొమ్మలింగం గుప్తగారి కలప మండీలో ౯ గంటలకు ఏర్పాటు చేయబడినది. సమావేశానికి సుమారు ౫౦ మంది విచ్చేశారు. పోలీసు వారివలు హెచ్చుగానున్నారు. తాలూకాకమిటీ అధ్యక్షులు సమావేశ అధ్యక్ష పదవిని స్వీకరించి ఎన్నికలను సాగించారు. మొత్తముమీద ఎన్నికలు ఏకగ్రీవంగానే సాగించబడినవి. జాతీయ పక్షమువారు తటస్థవైఖరిని ప్రదర్శించిరి.

ఘనపురముస్టేషన్ ౬-౫-౫౩-

౬. ౭. ౫౩ రోజు ఘనపురముపట్టి సంఘ ఎన్నికల సమావేశమునకు పదిమంది సభ్యులు మాత్రమే వచ్చియుండిరి. వచ్చినసభ్యులు, జాతీయపక్షమువారి సూచనల ననుసరించి ఎన్నికలలో పాల్గొనుటకు వీలులేదని యభిప్రాయాన్ని వెలిబుచ్చిరి. కావున పట్టిసంఘ ఎన్నికలు ఎవరు చేయక విరమింప బడినది.

ఖమ్మం నగర కమిటీలో రాజీనామాలు

(స్వ వి)

నూతనఎన్నికలు ఆంధ్రమహాసభ ఖమ్మం నగరకమిటీకి జరిగినది గదా దానియందు అధ్యక్ష స్థానమునకు ఎన్నుకోబడ్డ శ్రీకొండవీటి నారాయణరావు గారుకార్యనిర్వాహక వర్గములో తమ అభిప్రాయములకు అనుకూలురు లేనందున మొత్తము మీద మెంబరు సోదరులతో సహా యుండుట లేదని రాజీనామా నిచ్చినట్లుగా తెలిసినది.

యల్లాప్రగడ కృష్ణమూర్తి
ఖమ్మం

సూర్యాపేట

శ్రీ ఆంధ్ర విజ్ఞానప్రకాశిని గ్రంథాలయాధ్యక్ష కార్యదర్శుల సన్నిధికి —

ఆయ్యా, పై గ్రంథాలయపాలకవర్గ ఎన్నికలు జరిగి సుమారు యిరువదిమాసములు కావచ్చుచున్నది. నియమావళి యనుసారము ప్రతిసంవత్సరము ఎన్నికల జరుపుట కామెరుగని విషయము కాదు. నూతన కార్యవర్గ ఎన్నికలు జరుగక పోవుటచే కార్యకర్తలలో, సభ్యులలో నిరుత్సాహము ప్రబలినది గ్రంథాలయ నిర్వాహణ శ్రద్ధకూడ తగ్గినది. కావున పై గ్రంథాలయ పాలకవర్గ ఎన్నికలు ౭౫-౫-౫౩ శుక్రవారం ౫గం॥ గ్రంథాలయ భవనము సూర్యాపేటలో తప్పకుండా జరుపగల రని కోరుచున్నాము.

సూర్యాపేట ౭-౭-౫౩ — డి. రాఘవేంద్రరావు, గ్రంథాలయ సభ్యుడు

కేసునుకొట్టివేయుట

భువనగిరి ౭-౫-౫౩

ఆకట్ల రామచంద్రారెడ్డి గారిపైమోప బడిన కేసునకు భువనగిరి న్యాయాధికారిగారు తీర్పు వ్రాయుచు రామచంద్రారెడ్డి నిర్దోషియని కేసు నకొట్టివేసినారు.

నల్లగొండ జిల్లాకమిటీ పదకొండవ ఆంధ్రమహాసభ ప్రతినిధుల యెన్నికలు భువనగిరి మిత్రమండలి భవనమందు వచ్చే ఖుర్దాదు ౧౭వ తేది రోజు జరుగును.

కవి సన్మానము

కోదండపేట — ౫.౭.౫౩

౫.౭.౫౩ నాడు గోపాలపేట సంస్థానాధీశ్వరి శ్రీరాణి రంగనాయకమ్మ గారిచే ఏర్పాటు చేయబడిన సన్మాన సభలో ప్రత్యేకాహ్వానముపైవిచ్చేసిన హైదరాబాదు వాస్తవ్యులును, విజ్ఞాన పరిషద్ పరిషత్సభ్యులును ప్రసిద్ధ కవులును నగు శ్రీ కవిశిరోమణి చలమచర్ల రంగాచార్యులు గారు తాము నూతనముగా రచించి గోపాలపేట రాజ నామాంకితము చేసిన అలంకార గ్రంథమును గ్రంథకర్త వినిపించిరి మృదుమధురమగు వారి రచనకు సభ్యులెంతయు నానందించిరి. గోపాలపేట సంస్థానపు తాలూకాను, తాహసీల్దారు మొదలగు ఉన్నతోద్యోగులు పలువురు పండితులు కవులును సభనలంకరించిరి. శ్రీ చించోడు గోపాలరెడ్డి దేశముఖుగారు అధ్యక్షత వహించిరి. శ్రీరాణీగారు శ్రీ కవి గారికి (౧౧౬) నూటపదార్లతో సన్మానించిరి.

శ్రీ రంగాచారి శిరోమణిగారి అలంకారగ్రంథమును శ్రీ చించోడు గోపాలరెడ్డి దేశముఖుగారును గ్రంథములోని విశేషాలను అలంకార శాస్త్రవిజ్ఞతను గూర్చి శ్రీ శిరోమణిగారు చాలా చక్కగా సమన్వయించిరి సంస్థానకవి పండితులు చాలామంది సభకు విచ్చేసియుండిరి.

బలహీనమైన బిడ్డలకు

డాంగ్స్ బాలామృతము

పుష్టియున్ను, బలమున్ను ఆరోగ్యము నిచ్చును

క్రిష్ణానిషాత్ హేర్ ఆయిల్

KRISHNA'S NISHAT HAIR OIL

రిజిష్టరు నెం. ౫౩౮.

ఈ తైలము నుపయోగించిన మెదడునకు పుష్టి, కండ్లకు చలువ కలిగించి, నిద్రలేమి, వెంట్రుకలురాలుట, ఇంద్రలుప్త [అనగా బట్టతల, చుండు మొదలగు దుర్లక్షణములను పోగొట్టి వెంట్రుకలు మృదువుగను గుజ్జుగను, ఆకర్షణీయముగా పెరుగుటకుపకరించును.] ఈతైలము ప్రత్యేకముగా బట్టతలయున్నవారు కూడా వాడినయెడల ఒక నెలలోపల వెంట్రుకలు ఆకర్షణీయముగావచ్చును- ఈ తైల లేపనమున వయసు మించిన వారుకూడ నవయువ్వనులవలె కనబడుదురు. వెల సీసా ౧కి రు. 1-8-0

క్రిష్ణా అండ్ బ్రదర్సు ఈసామియాబజారు, హైదరాబాదు-దక్కన్

పేజీలు 1168 వస్తుగుణప్రకాశిక వెల 5-0-0

ఆయుర్వేదభూషణ, భిషగ్వర తిరుమలాంబా సోమయాజి వీరు రచితము, సంస్కృత, ఆంధ్ర, ఆంగ్లములలో మూలికల పేర్లును, తెలుగువచనమున వాటి ఉత్పత్తిస్వరూపములు, రసవీర్యవిపాకములు, గుణగణములు, గొప్పదౌషధయోగములు నవీనవిద్యా మతమునుసరించి గుణములు వివరించబడినవి. రు. 5-0-0 మనీఆర్డరుపంపి దగ్గర రైలుస్టేషను పేరు తెలుపవలెను చార్జీలు మేమే భరింతుము. సరస్వతీ పవర్ ప్రెస్, రాజమండ్రి

ప్రదర-సుధారిణి (స్త్రీలకు వరప్రసాదిని)

ఈమందు యెటువంటి తెలుపు, ఎరుపు, పచ్చని ప్రదర సంబంధములకును రామబాణము. నూతనమేకాక పురాతనవ్యాధినికూడ గ్యారంటీగ కుదుర్చును- మైమరదును ఒక సారివాడిన మీకేగుణము తెలియగలదు. వెల రూ. 2-8-0

పుష్టి సుధాచూర్ణము

మూత్రములో లేక స్వప్నములో వీర్యము పోవుచున్న యెడల ఈ చూర్ణము దానిని కట్టిపరచి శక్తి కలుగజేయును. ఎటువంటి పలచని ధాతువునుకూడ కుదిర్చి గట్టిగా జేయును. సంభోగ సామర్థ్యము లేనివారికి యిది అమృతమువంటిది. వెల రూ. 2-8-0

ప్రాణనాథ ఫార్మసీ

ఏజంట్లు— నలినీకాంత్ అండ్ బ్రదర్సు

8199. పాతజైల్ రోడ్డు, సికింద్రాబాదు

జెల్లో

సూర్యాపేట

నింప్లెక్సు

వస్తువులు

"టాక్ మినార్" బ్రాండు

GENUINE DOUBLE BOILED ... SIMPLEX ... BOMBAY

అమ్మకోట్ల అమ్మబడును.

లిన్సీడ్ ఆయిల్, సుపీరియర్ పాలిష్ పెయింట్లు, వార్నిష్, క్రిసాల్ టర్పెంటైన్ మొదలగునవి.

హోల్ సేలు ఏజంట్లు—

నేషనల్ ట్రేడింగ్ ఏజన్సీస్

61 జేమ్సుస్ట్రీటు, సికింద్రాబాదు. ఫోను నెం. 1527

E.N. Publicity

మొహబ్బత్

హ్యాపనీ, నిషానీ, ఉ ల్ఫత్ ఉల్టీగంగా, రాంరాజ్, హమారీబాత్, శకుంతలా, ఖానూక్, తక్దీర్, శంకర పార్వతి మొదలయినవి వచ్చియున్నవి. యింతేకాక గ్రామఫోనులు, రేడియోలు దురస్తి చేయబడును. ఒకపర్యాయము దయచేసి వినండి. ప్రతి యింగ్లీషు నెల 1, 15 తేదిలలో ఆవాజు లేక రిజనర్లు గూడ మావద్దదొరకును

బి.జి. చిమల్గి

చార్మినార్ సింగ్ కోటి, ఆబిద్ రోడ్డు—హైదరాబాదు కాలు:- కేసరిబిల్డింగ్ నిజాంషాహిరోడ్ మరియుచౌరస్తా, గోలిగూడ.

విశ్వస్తంభన రసాయనము

కేవలాదరణి తియ్యనిమందు. వీర్యనష్టముచే పురుషత్వము తగ్గినవారు నవయౌవ్వనవంతులై పూర్వమువలె కామభోగ మనుభవించుటకు, సృష్టించబడెను. 30 సంవత్సరములనుండి ఆశేషమాగి రసజ్ఞులు శతావధానిచే పరిశోధింపబడి భారీ యుపయోగించిన గొప్ప ఖ్యాతిపొందినమందు 2 పూటలలో ప్రత్యక్షశక్తి గాకుంటే సొమ్ము వాపసు. 40 దినములకు రు.6లు. వి.పి. ఖర్చులు అ 12 కాంపిలు అరడజను

నపుంసకతైలం

బాల్యమందు దుష్టమైథునంచేతను పవిత్రం కేతను కాలపరిమితిలేని అతిసంభోగంచేతను అంగవరములు కృశించి బహీనిన్నడిమో ఉద్ధానశక్తి నశించి స్త్రీజాచిన విగ్రహ లోనగ్గించువారికిది అమృతమై పూర్వమువలె యథాప్రకారము అంగపుష్టికలిగి తృప్తితీరునట్లు సంభోగ సౌఖ్యము ననుభవింపగలరు. మంచి చెప్పినట్లు తదుపరి తైలములవలె కుట్టు, నదుపులుకల్గవు. బహుచల్లగా మహాగుణకర్తియుండును.

1 సీసా కు 10 లు వి. పి. 0-12-0

డాక్టర్ రత్నం అండు సన్సు, మెడికల్ హాల్

బంగారు నపుంసక తైలం

ప్రతిదినము భోగేచ్ఛగల స్త్రీపురుషులకు కమ్మదం మైథునమును లన్నియు కలిగించి నిత్యభోగశక్తిని కలిగించుటకు కస్తూరి అంబరాయుతో తయారైన అపూర్వతైలం 1 సీసా వి.పి. అ 12 పైదానికంటె 10 రెట్లు అధికముగ మొదటి పూటలోనే మంచిగుణము,

గర్భనిరోధిని

• స్త్రీలకు గర్భంరాకుండా వుండుటకు సంవత్సరములకు రు, రెండు, 3, 4 సంవత్సరములకు రూ. 10 లు, ఎల్లటి శాశ్వతంగా గర్భం కుండుకు రూ. 28 లు, వి. పి. అ. 12

... ఎం.బి.మహలకపేట, హైదరాబాదు

ఆదిఖలీఫాలనాటి సంఘటనలు

సత్యవాది బుద్ధుడు

హజరత్ మహమ్మద్ పైగంబర్‌గారి ముఖ్య శిష్యులైన హజరత్ ఉమర్ గారు ఖలీఫా (ప్రభువు)గా నుండిన కాలములో ఒక మెచ్చదగిన సంఘటన జరిగెను. ఒకనాడు ఖలీఫా గారు దర్బారు సాగించి న్యాయవిచారణ జేయుచుండగా ఇద్దరు యువకులు మరొక యువకుని బంధించి వారి న్యాయస్థానములో నిలబెట్టిరి. ఖలీఫాగారు బంధితుని బంధవిముక్తుని గా జేసి ... వచ్చిన యువకులను కారణము విచారించగా వారిట్లనిరి. "భక్తాధినాథా! (అమీరుల్ మోమినీన్) మా తండ్రిగారు వృద్ధుడు. మాకు నిద్యాబుద్ధులు నేర్పినవారు. ... [illegible] ... ఈ గ్రీష్మములో Beduins అందురు. ... [illegible] ... బుద్ధాశైలో రేమో!)

... [illegible] ...

[illegible]

ఏనుగ మార్కు- నెం. 1 పిండి

10 పౌనుల సీలుగల సంచులలో యున్నవాటిని కొనండి

హైదరాబాదు రోలరుఫ్లోర్ మిల్లు కంపెనీ లిమిటెడ్

ఏజెంట్సు: Khan and Sons హైదరాబాదు-దక్కన్

అనాదరమా?

శ్రీ విశ్వనాథ వేంకటేశ్వర్లుగారు తెలంగాణ ఉగాది సారస్వత పత్రికలో ఆంధ్రత్వమును గూర్చి ... వ్రాసినారు. అందులో ఇట్లున్నారు "రాయలసీమకు సర్కారులకు సామ్యము. బ్రిటిషు ఆంధ్రులకు నిజాంరాష్ట్రీయుల కనాదరము. ఇట్లే కొన్ని పొరపులున్నను ఆంధ్రసంఘము కానవచ్చుచున్నది"

ఈ వాక్యాలు చాలా సంతాపహేతువులు. రాయలసీమకు సర్కారులకు సరిపడదన్నది అంత పరిగణింపదగినదికాదు. కొందరు ... [illegible] ... బ్రిటిషాంధ్రులకు నిజాంరాష్ట్రీయుల కనాదరము ఏమాత్రము లేదని గట్టిగా చెప్పగలను ... [illegible]

... [illegible] ...

ఒక నిజాంరాష్ట్రీయుడు.

కలకత్తా ఆకలిచావులు

... [illegible] ...

రఘునాథ్ మిల్లు బ్యాంకర్సు

ఆబిద్‌రోడ్డు హైదరాబాదు-దక్కన్.

అన్నిరకముల బ్యాంకు వ్యవహారములు సరసమగు పద్ధతులలో జరుపబడును.

బ్రాంచీలు:—

జేమ్సుస్ట్రీటు సికింద్రాబాదు.

... [illegible] హైదరాబాదు దక్కన్

[illegible] వారులకు సూచన

మాకార్యాలయమునకు ఉత్తరములు వ్రాసేవారు తమ చందా నంబరు లేక రూపాయిలు చెల్లించిన తేది తెలుపవలెను. అట్టివాటికే జవాబు వ్రాయనగును. మా జవాబు కోరువారు జవాబుకార్డుగాని స్టాంపులుగాని పంపినచో జవాబు వ్రాయబడును. ... [illegible] ... వ్రాయండి.

ఇట్లు

మేనేజరు గోలకొండపత్రిక

[illegible]

రాబోవునంతతిని సంతోషకరమైనదిగను ఆరోగ్యకరమైనదిగను తయారుచేయుడు

శిశువులయొక్క మృదువైన జీర్ణకోశములను వృద్ధిపరచును. మరియు వారిని అన్నివిధములైన శిశురోగములనుండి కాపాడును. పండ్లు వచ్చునపుడు కలుగు జబ్బులకు చాలా ప్రయోజనకరమైనదని నిరూపించబడినది.

అన్నిచోట్లను దొరకును

తయారుచేయువారు:—

హైదరాబాదు కెమికల్ అండ్ ఫార్మస్యూటికల్ వర్క్సు లిమిటెడ్

(Khan andsons) హైదరాబాదు-దక్కన్

పదగ్గును పూర్తిగా నయముచేసి కొనుటకు

ట్రేడ్ మార్కు

జాండువారి

కాంఫో-కోడి-వానక

1 ఆహారముకుకోచనములు ఉపశమనము కలుగచేయును. మందులు గలవు త్వరలో దగ్గును నివారించును.
2 అస్వస్థమైన, మరియు దీర్ఘకాలమునుండి ఉన్నరొమ్ముపడిశెము పూర్తిగా నయముకాగలదు.
3. మరియు ఇతర [illegible] ఆరోగ్యముగా పనిచేయును. ... చేసి చూడండి.

జాండుఫార్మావర్క్సు, లిమిటెడ్ బొంబాయి.

నైజాంరాష్ట్రపు ఏజంట్లు

డి. కె. పారిఖ్ అండుకో, సికింద్రాబాదు

ముఖ్యగమనింపు

ఆనందసుధ:—బలహీనతకు, అందువలన కలిగిన సమస్తవ్యాధులకు 8 ఔ॥ రు 2-8-0

సుధా కస్తూరివటి:— అజీర్ణము, జ్వరము మొదలగు వ్యాధులకు 50 మా॥ రు 0-8-0

ఆరోగ్యసుధ:— సమస్త మేహవ్యాధులకు 60 మా॥ రు 4-0-0

స్త్రీసుధ:— స్త్రీల సకలవ్యాధులకు 60 మా॥ రు 3-0-0

భృంగామలకతైలం:— సమస్త శిరోవ్యాధులకు 4 ఔ. రు 1-0-0

మాధీఫల రసాయనము:— సమస్త పైత్యవ్యాధులకు 4ఔ. రు 1-0-0

పైమందులు అందరికిని విరివిగా సప్లయి చేయబడును.

మావద్ద యింకను 250 రకముల మందులు కలవు.

డాక్టర్ శ్రీపాద కృష్ణమూర్తిశాస్త్రి అండ్ సన్సు

రాజమండ్రి, M. S. M. Ry

[illegible] అన్నిచోట్ల దొరకును

అస్థి సెగలను అద్భుతముగ తగ్గించును.

[illegible] ఫార్మసీ, పి.బి.127. మద్రాసు.

అదృష్టమిచ్చు తాయెత్తు:

మంత్రించి, యంత్రములతో, ... [illegible] ... ధరించిన శనిబృహస్పతులు నవగ్రహాలు మంచివారై మీకు మేలుచేయుదురు, మీయదృష్టము పొడుచు. వ్యవసాయకులకు పంటలు బాగా పండును. వ్యాపారముచేయువారికి వ్యాపారవృద్ధియై, ధనలాభము వచ్చును. విద్యార్థులకు పరీక్షలలో జయముకల్గును. నిరుద్యోగులకు ఉద్యోగము దొరకును. ఉద్యోగంలోనున్నవారికి ప్రమోషను యగును. ... [illegible] ... విరోధిచే మీరు ప్రమాదము లేక ... [illegible] ... ఆరోగ్యము, పుత్రసంతానము, ... సంపద, సుఖము, సౌఖ్యము, ఐశ్వర్యము నిచ్చును. చాలామంది దీనిని తెప్పించుకొని మంచి ఫలితములను పొందుచున్నారు. దీనిధర రూ. 10 వి. పి. ఖర్చులు ... డబ్బు ముందు పంపండి.

పి. ఆర్. జనార్ధనం నాయుడు, ఒంగోలు. [illegible]

ఏవర్గానికి వీరు ప్రతినిధులు

రయ్యత్ పత్రికలో ఓ ఖుర్దాదు సంపాద కీయములో తప్పుడు పుకారు కీర్తిలో రాజకీయ ములలోనికి మాల్వీ బహదుర్ ఖాన్ గారిని శ్రీమాన్ అరావముదు అయ్యంగారిని మంత్రులుగా తీసు కొందర్ని వార్తపై యిట్లు కనుర్పించినారు.

"ఇత్తెహాదువారు, ఉద్యోగాలను ఒప్పుకోను టకుమాందు హైదరాబాదు ప్రభుత్వంతో అన్ని విషయములుగూర్చి సమాధాన పడినారు, అనివార్య వాటిపని ఆనేటిది? ఇతర వర్గాలతో సమాధాన నలు ప్రభుత్వానికి అవసరములేదా? ఎందు కీరు ప్రత్యేక మంత్రులుగావలెను పని లేకిం దంటూరా అయితే మా కభ్యంతరము లేదు. లేక ప్రజా ప్రాతినిధ్యముకలవారిని తీసుకొనవలసిన ముందరా ఏనియమములనుబట్టి వీరిని తీసుకొంటు న్నారు?

రాష్ట్రములో పన్నిచ్చేవారికి ప్రాతినిధ్యము వలదా? పన్ను వసూలు చేసేవారికే అన్ని అధి కారములుండవలెనా?

ఈ యిద్దరినియామకములలో బహదూరుఖాన్ గారు రాజకీయముగా బాగా నిర్మాణమైన ఏక వర్గానికి ప్రతినిధి? కాని అయ్యంగారెవ్వరి ప్రతినిధి వీరేదైనా రాజకీయ సంఘములోనివారా? లేక ఏ ధనిక వర్గానికి ఆర్థిక లేక సంబంధము కలవారా? ... యిలే వారు మంచి వకీలు కొండి. ఈ గుణమే ప్రధానమైతే ముసల్మానులలో మందివకీలైన నవాబ్ అక్బరుజంగు బహ గారిని తీసుకుంటే తూకం కుదురుతుంది. కాని బహదూరుఖాన్ గారికి అయ్యంగారికి ఏ పోలిక యున్నలేదు, వారి ముందర వీరు తక్కువైనవారు హిందూవుల పక్షాన వీరిని నియమించి హిందువు లకు కోపము కలిగించినట్లినగును. వీరిని నియ మించితే హిందువులట్లుచకొందురు. ప్రభుత్వానికి హిందువుల పక్షాన నోరుగలవాన్ని (Vocal) తన భావములపై పట్టుదల (asert) కలవాన్ని ప్రభుత్వమువారు నియమించుటకు ఇష్టపడరని తలంతుకు. ——

చర్చిల్, కామ్రేడ్ స్టాలిన్

ఈయిద్దరు ప్రముఖుల అలవాట్లలో చుట్టతాగటం ఒకటి చుట్టతాగటం సౌఖ్యకరమైన అలవాటు.

పైలట్ కరోనా

సౌఖ్యప్రదమైన చుట్ట. దీనిని వాడండి.

స్వామి సన్సు

ఆబిడ్ రోడ్ — హైదరాబాద్-దక్కన్

శ్రీరామకృష్ణ ప్రకృతి చికిత్సాలయము

ముసులతోట. రేపల్లె తాలూకా గుంటూరుజిల్లా.

యిచట ఔషధములు ఆపరేషన్లు, యింజక్షన్లతో నిమిత్తము లేకుండ యోగవ్యాయామ, వివిధ ప్రకృతి చికిత్సావిధానములచే కుష్టు, బొల్లి, ఉబ్బసము, క్షయ, మూర్ఛలు,పిచ్చి,నపుంసకత్వము, వంధ్యత్వము, మరియు సుఖవ్యాధులు మొదలగు మానవులకు సంక్రమించు సమస్త శారీరక, మానసికరుగ్మతలు నివారింపబడును. మరియు స్థూల దేహులు సన్ననివారుగను, దుర్బలశరీరులు బలిష్ఠులుగను, అందవికారులు సౌందర్య వంతులుగను చేయబడుదురు. సుఖప్రసవమును గోరుగర్భవతులు ప్రసవించుటకు 2-3 మాసములుముందుగా చికిత్సాలయమునకు చేరుకొనవలెను.

వివరములు కోరువారు 0-6-0 పోస్టుబిళ్లలు పంపిన "ప్రకృతి వైద్యము" గ్రంధము పంపబడును.

హానిగలించు ఔషధాలనుండి జాగ్రత్త!

నిరపాయకరమై ప్రకృతిసిద్ధమైన "సక్సోనా" ఉపయోగించండి. దీనిని క్రమముగా ఉపయోగించినయెడల అన్నివయస్సులవారికి పుంస్త్వమును కలిగించి వివాహిత జీవితమును సార్థకము చేయును. ముసలివారలను యువకులుగా చేయును.

సీ. 1బుడ్డి రు 3-8-0 స్పెషల్ బుడ్డి రు 5-0-0 వలయువారు

కథియవార్ స్టోర్సు

మల్లె బజార్ హైద్రాబాదు, & రేసిడెన్సీ బజారు,
మరియు సెయింట్ లోకి , నెల్లూరు.

నేటి ఉత్తమ నాటికలు వెల 1-0-0

నాటికల ఎంథాలజీ. తెనుగులో ఇదే మొదటిది. అన్నిబుక్షాపులలో దొరకును.

సంపాదకులు:- శ్రీపాద గోపాల కృష్ణమూర్తి, ఎం. ఏ. గారు.

తెనుగులో నేటివరకూ వచ్చిన ప్రముఖులగు రచయితల ఉత్తమనాటికల సంపుటము.

వలయువారు పబ్లిషర్సు సరస్వతి పవర్ ప్రెస్, రాజమండ్రి అని వ్రాయవలెను.

కొల్లాపురం

తాలూకా కమిటీ ఎన్నికలు:—

సాయి సంఘప్రకటనకాక ముందే భార్గవి లోని సేవా మంది హాజరైన సభ్యులు సమా వేశమై ఎన్నికలు జరిపిరి. పూర్వసంఘ సభ్యు లను కూడ ఆహ్వానించిరి. కాని అధ్యక్షులవారగు శ్రీ చక్రపాణిశరభరాజు గారు కార్యదర్శి యగు డి. వేంకటరావు గారు ఈ ఎన్నికలలో పాల్గొన లేరి.

పారిశుద్ధ్య శాఖ

ఈశాఖ దిక్కుమండి మరికికాలువలు రోడ్లు శుభ్రము చేయవలసినది. కాని వీటిలో మురికి నాలాలు శుభ్రపరుచుటలేదు. స్త్రీ పురుషులు గురుకొంభకు వెళ్ళవలసినదిగావస్తే బయలు ప్రదే శానికి వెళ్ళవలసినదే. దాని ప్రదేశాలే లేవు గావున ఈ శాఖవారు పాయిగృహములు ప్రతి వీధియందు నియమింపవలెయును.

శ్రీ రాజాగారు వచ్చునప్పుడు వీధిగుండా మనుష్యులు నడువరు బయటనిలిచిన ఇం ట్లోకి వెళ్లి తలుపులు మూసికొందురు దర్బారుకు వెళ్ళదలచినవారు పగిడీయైన రూమి టోపి, హ్యాటుపెట్టియైనా వెళ్ళవలయును. తలకరుల కనర్హ లేదు.

నాటక ప్రదర్శనములు

ఇచ్చటి సాహుకార్లు, యువకులు కలిసి శ్రీ స్థానం నరసింహారావుగారిని, శ్రీ రఘు రామయ్యగారిని టి. రామకృష్ణశాస్త్రిగారిని, వంగరి వెంకటసుబ్బయ్యగారిని పిలిపించి, తులా భారం, సారంగధర, శిప్రనారాయణ యను మూడు నాటకములు నాడించిరి.

——

ఆంధ్రరాష్ట్ర సాధనకు సర్ విజయారాఘవాచారి యే అనుడు.

——

గుంటూరు ఏప్రిల్ ౯

గుంటూరులో నేటిసాయంత్రము శ్రీ యస్. వి. యస్. నరసింహారావుగారి అధ్యక్షతన గాంధి పార్కులో ఒక గొప్ప బహిరంగసభ జరిగింది. పెక్కు రాంధ్రప్రముఖులు సభలో పాల్గొన్నారు ఆంధ్రమహాసభాధ్యక్షులైన సర్ విజయా గారు మా ట్లాడుచు, స్వరాజ్యము ఆంధ్రరాష్ట్రము ఒకేసారి సిద్ధించగలదని తాము నమ్ముచున్నామనిరి. రాజ కీయాలలోను వ్యాయామ క్రీడలలోను దెబ్బకొట్టితే విజయం సులభంగా లభించగలదని పలికిరి

తరువాత సభాధ్యక్షులుగు శ్రీ నరసింహారావు గారు విజయా గారు ఆంధ్రులకు చేసిన అపారసేవను ప్రశంసిస్తూ ఆంధ్రరాష్ట్రం సిద్ధించేవరకూ విజయా గారే ఆంధ్రమహాసభాధ్యక్షతను వహించుట శ్రే యస్కరమనీ, అందుకని ఆంధ్రులు వారినే అధ్య క్షులుగా ఎన్నుకొనవలెననీ చెప్పిరి. తరువాత దేశ భక్త కొండా వెంకటప్పయ్యగారు ఆంధ్రరాష్ట్ర సిద్ధికి ఒక ఆంగ్లపత్రిక యొక్క అవసరమును నిరూపించి శ్రీయుత చుండూరు వెంకటరెడ్డిగారు దీనికి పూనుకొనవలెననిరి శ్రీ చెరువాడ నరసిం హంగారు ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయములో అన్నివిష యాలూ తెనుగులోనే బోధించబడవలెనని గొప్ప పండితులు కొంతమంది భారతదేశీయ భాషలను ముఖ్య ప్రపంచభాషలను నేర్పుకొనివచ్చుట కే ర్పాట్లు విశ్వవిద్యాలయమువారు గావించవలయు నని చెప్పిరి.

——

50 సంవత్సరములుగా లోక ప్రఖ్యాతిచెందిన

మదనమంజరి

ధాతుక్షీణత, మలబద్ధకము, స్వప్న స్ఖలితము వీటికి ఉత్కృష్టమైన గుణముచూయిచ్చును. ఇది రక్తమును, వీర్యమును అధికపరచి దేహమునకు ఉత్సాహమును కలిగించును. 40 మాత్రలుగల పెట్టె రూ. 1-0-0

మదనమంజరీ ఫార్మసీ

134, మైనాబజారురోడ్డు, మదరాసు. కర్నూలు:-కే.ఎస్. కోటి & సన్సు ఖమ్మంమెట్టు:-వి. రామకృష్ణయ్య & సన్సు మహబూబునగరు:-.ముత్యాలు & సన్సు పురానాపూలు లక్ష్మీదాస్ & సన్సు చార్ కమాన్, హైదరాబాదు మరియు జనరల్ బజారు, సికింద్రాబాదు.

Namco Superior Soaps

NAMCO PRODUCTS INDIA

SALES OFFICE. KINGSWAY, SECUNDERABAD.

డా. జె. సి. ఘోష్, ఎం. ఎ.

యఫ్, సి, యస్, (లండన్) యం, సి, యస్, (అమె)

ఆయుర్వేదశాస్త్రి. భాగల్పూర్ కాలేజీలో పూర్వము రసాయనిక శాస్త్రాచార్యులు

ప్రకటన

18-1-1944 నుండి శ్రీనివాస మెడికల్ అండు ఫార్మస్యూటికల్సు రేపల్లె (గుంటూరుజిల్లా) వారిని మద్రాసు రాజధానికంతకు దేశీయసంస్థానములతో సహా మాసోల్ ఏజంటుగా ఏర్పాటుచేసినామని సంతోషముతో తెలుపుచున్నాము.

కనుక, మా ప్రోత్సాహకులు, ఏజంట్లు, గ్రాహకులు, మాసోల్ ఏజంట్లకు యిదివరకుకంటె అధికముగా సహకారము చేయుచుండగోరి యని కోరుచున్నాము

మా ప్రోత్సాహకుల కందరికి మనవిచేయునది యింకొకటేమనగా, ప్రస్తుత పరిస్థితుల ననుసరించి యీ క్రింది ఔషధముల ధరలు యీక్రిందివిధముగా హెచ్చించినాము

మృతసంజీవని	11 ఔన్సులు	3-0-0	శారిబాదిసరస	8 ఔన్సులు	1- 8-0
మృతసంజీవని	22 ,,	5 8-0		16 ,,	4-13-0
చ్యవనప్రాశ	1 సేరు రు 6 అర్ధసేరు రు 3			24 ,,	4- 2-0
	పావుసేరు 1-8-0				

ఇతర ఆసవములు, అరిష్టములు 8 ఔన్సులబుడ్డి 1-2-0, 16 ఔన్సులు 2-0-0 24 ఔన్సులకు రు 2-14-0. వీటిలో కర్పూరారిష్ట, దశమూలారిష్ట కస్తూరి, మహాద్రాక్షరిష్ట 6 సం॥ పాతవిచేరవు

సాధనౌషధాలయము

ఢక్కా (బెంగాల్)

ప్రఖ్యాతివహించిన ఆయుర్వేదౌషధాలయము

నవలలు-నాటకములు-కథలు

నవల అనిన ఒకని జీవితమును రసవంతముగా వర్ణించునది. నాటక మనిన ఒకని జీవిత మును చమత్కారముగా చూపించునది. కథ అనిన ఒకని జీవితమునందలి గమ్మత్తైన ఒక ఘట్టమును మనోహరముగా చెప్పునది. సరస్వతీగ్రంథమండలివారి 46 నవలలు, 11 నాటకములు, 28 కథలపుస్తకములు అందుకు ఉదాహరణలు. సరస్వతీ పవర్ ప్రెస్, రాజమండ్రి.

సిద్ధ మకరధ్వజము

ఇందు బంగారము కలదు. పూర్తి యిచ్చెదము.

జగత్ప్రసిద్ధమగు బలవర్ధక ఔషధము. రక్తక్షీణము, వీర్యదోషము, నపుంస కత్వము, క్షయ, శ్వాసకాసలు మొదలగువానికి దివ్యౌషధము. నరముల యందు పటుత్వము, జ్ఞాపకశక్తి, బలము, వీర్యవృద్ధి శరీర కాంతి కలిగించుటకు ప్రసిద్ధమైనది. తు. రు. 86 లు. 60 మాత్రలు రు.15.

వేంకటేశ్వర ఆయుర్వేదనిలయము

చింతలూరు

బ్రాంచిలు:—సికింద్రాబాదు 6726 కింగ్సువే. వరంగల్లు, కొత్తబజారు

సరస్వతీ పాకెట్ డిక్షనరి

బజారులోనున్న ఈవరకటి డిక్షనరీలలో శ్రేష్ఠమైనది. సుమారు 17,000 ఇంగ్లీషు మాటలకు తెలుగర్థములు విపులముగా వ్రాయబడినవి. ఇది జేబులోపెట్టుకొని పోవుటకు అనుకూలమైనది. పాఠశాలలలో చదువు విద్యార్థులకు, ప్రయాణీకులకు ఇంగ్లీషు నేర్చుకొనువారికి, ఉద్యోగస్థులకు, మిగుల ఉపయోగకరమైనది. గ్లేజుకాగితాలు. 665 పేజీలు. క్యాలికో బైండు. వెల రు 1-3-0

వివరములకు:—సరస్వతీ పవర్ ప్రెస్, రాజమండ్రి.

చందా వివరాలు
సంవత్సరము చందా 6 రూపాయిలు
ఆరు నెలలకు " 3-౦-౦
బ్రిటిషిండియాలో సంవత్సరం చందా 7 రూపాయిలు
విడి ప్రతిక ౦-౧-౩
పాత పత్రిక వెల ప్రత్యేకము
Vol. 18 — No 93

గోలకొండపత్రిక
Golkonda Patrika

P blished on every Monday and Thursday· Hyderabad-Dn·

The only Popular Paper that reaches the masses in the Dominionns
BEST MEDIUM — FOR — ADVERTISEMENT

17—4—1944

మణిపూర్

మణిపూర్ బ్రిటిష్ ఇండియా యందలి అస్సాం రాష్ట్రము లోనిఒకహిందూ సంస్థానము. దీనినిప్పుడు మహారాజా బోధచంద్ర సింగ్ గారు పరిపాలించుచున్నారు. ఈ సంస్థానము కొండజాతులకు చెందినది. ఇందులో ఇంఫాల్‌లో ను చాలా సారవంతమైన 8000 మైళ్ళ చతురము గలిగి 5,00,000 జనసంఖ్యతో గూడియున్నది.

మణిపూర్‌పై జపానువారి దాడి ప్రస్తుతము గావించి ఈ సంవత్సరములో ఆసంస్థానాధీశ్వరుని మొదటి పర్యాయము బ్రిటిష్‌వారి సహాయము కోరెను. బర్మావారి బాధలో నిది పోయినవారి బ్రిటిష్‌వారితో సంబంధము ఏర్పడి యిప్పటివరకూ నిలిచియున్నది. ఏడుగురు సభ్యులు గలిగిన మంత్రివర్గముతో ప్రభుత్వ పరిపాలన సాగుచున్నది. ఈ సభకు అస్సాం రాష్ట్రసివిల్ ఉద్యోగి ఒకడు అధ్యక్షత వహిస్తాడు. ఇంకా బ్రిటిష్ రెసిడెంటు ప్రతినిధి గూడా ఒకరుంటారు.

ఈసంస్థానములో స్త్రీలకు ప్రాముఖ్యత ఎక్కువగాయున్నట్లు కనబడుతుంది. దాదాపు వ్యాపారమంతా స్త్రీలేనిర్వహిస్తారు. నాల్గు సంవత్సరాల క్రిందట రాష్ట్రమందలి ధాన్యపు ఎగుమతులను నిరోధించ టానికై మణిపూర్ మహిళలంతా రాజదర్బారుకు దండుకదలి నానాభీభత్సం చేసేటప్పటికి ప్రభుత్వము వారు స్త్రీల ధ్యేయాన్ని పూర్తిచేశారు. విజయాన్ని సాధించిన వీరవనితలు అంతటితో ఊరుకోక, నగరమునందలి విదేశీ వ్యాపారస్థులపై కిదాడిచేసి, వారిలో కొంత మందిని చంపు కొందరిని గూడా వెడలించారు. అబ్బాయి పోయిలుకొని ఒక గొప్ప వ్యాపారకేంద్రం ఒకసంవత్సరము వరకూ మూతపడింది. ఇట్లాంటి విప్లవమే గతసంవత్సరములోగూడా జరిగింది. అప్పటి ప్రభుత్వము ప్రతిఘటించి కఠినముగా ప్రవర్తించి విప్లవాన్ని అణచి వేశాడట. మొత్తముమీద అచటి స్త్రీలుఅసాధ్యులే.

మణిపూర్ స్త్రీలలోయింకొక గొప్పతనం ఉంది వారునాట్యములో చాలప్రఖ్యాతి పొందిన వారు. వీరినాట్యకళ భారత దేశములో వన్నెకెక్కినది. పోలోఆటకు మణిపూర్ మాతృస్థానము. ఇప్పటి కీగొప్ప ఆటగాండ్రు ఆసంస్థానములోయున్నారు మహారాజా గారుస్వయముగా పోలోఆటలో సిద్ధులు. నడవ పోటీలు మణిపూర్ ప్రజలకో ముఖ్య వినోదము, ప్రతిదినం రాజనగరు చుట్టుకొని పడవపోటీ పందెములు జరుగుచుండును. ఈమధ్యనే మహారాజా వారుమూడవ భార్యను పెండ్లికొన్నా రుట.

పాకిస్థాన్ కాదు ఆంధ్రరాష్ట్రమేకావాలె

మదరాసు ఏప్రిల్ ౧౨

మదరాసు కార్పొరేషను వారు వేడిపాటీ మేయరుగారైన ఆంధ్ర మహాసభాధ్యక్షులైన సర్ విజయరాఘవాచార్యగారికి యిచ్చిన స్వాగతపత్రాన్ని సమర్పిస్తూ, విజయాగారి దేశసేవను ప్రశంసించి, తరువాత శ్రీవిజయా గారు తమ జవాబులో ప్రత్యేకరాష్ట్రం కావాలెనంటే విడిపోతానని అన్నాడు. అదేమో పాకిస్థానా, ఒక కుటుంబములోని సోదరులు క్షేమకర ఆమకూలానుసారము వేరువేరు ఏర్పాట్లు చేసుకొన్నట్లు మాత్రమే యుండవలెను అని పలికిరి.

పత్తా తెలిపినవారికి రు 25లు బహుమానం

నావద్ద నౌకరుగా యుండుటకు చింతగట్టు గ్రామవాసియైన తోటపెల సాయని కుమారుడు లక్ష్మయ్య అనేపిల్ల వాడిని తీసుకొని వచ్చితిని. వాడు నావద్ద నుంచి సుమారు 20 దినముల క్రిందట తప్పించుకొని పారిపోయినాడు, వయసు 13 సంవత్సరములు నల్లగా బక్కగా యుంటాడు, పంచె, చొక్కా ధరించి యుండును. వీనిపత్తా యిచ్చినవారికి ఖర్చులుపోను రు. 25 లు బహుమతి యివ్వగలను. పిల్లవానిని వరంగల్‌లో మహాఫజీ దఫ్తరము ల్యాండు రికార్డుస్ సెగాలో సయ్యద్ అష్రఫ్‌గారి వద్దకు పంపవలయును.

బి. వేంకటరంగారెడ్డి
యం.సి. ఇన్స్పెక్టర్ ల్యాండ్‌రికార్డు
జిల్లా వరంగల్, హెడ్‌వారా
మొఖాం, ఖమ్మం.

జపాను గుప్తబలము

జపానువారి మొత్తము బలములో నూటికి యిరువదవంతులు మాత్రమే ప్రస్తుతము బ్రిటీషు అమెరికా, ఆస్ట్రేలియాలతో తలపడ్డది. జపాను నావికా సైనికాబల ముంతా అవిచ్ఛిన్నంగా యుండి, సిద్ధముగ ఉన్నదియున్నది. మిత్రమండలివారు పూర్తి బలాబల ప్రయోగము చేస్తేనేతప్పయీ యుద్ధ అవసానమౌతుంది. ఆస్ట్రేలియా యుద్ధమంత్రి ఫ్రాన్సిస్ యం ఫోర్డుగారు చెప్పినారు

నూలుబట్టల క్రొత్త ఆజ్ఞ

బొంబాయి

ఈఆజ్ఞ ననుసరించి టెక్స్టైల్ కమిషనరు, ఏ ఉత్పత్తిదారునిగాని లేక వ్యాపారస్థునిగాని, ఫలానావానికికి, ఫలానారకము నూలుగాని బట్టగాని, నిర్ణీతధరల ప్రకారము అమ్మవలెననిగా ఆజ్ఞాపించు హక్కు కలగుచున్నది ఆజ్ఞాపింపబడినవారు దానినమలు చేయవలెను.

కామరేడు మఖ్దూం

కామరేడు మఖ్దూంగారు గతసంవత్సరం ఒక సభలో తీవ్రముగామాట్లాడి యుపన్యసించినా రు. పోలీసువారి రిపోర్టుచేత ఆతన్ని చాలాకాలముదేనిసివారు. విచారించి మూడునెలల జైలు లేక 100 రూ జుర్మానా విధించినారు. హైకోర్టులో పునర్విమర్శకుపెట్టినారు అక్కడకూడా వారు శిక్షను స్థిరపరచినారు. కామరేడు అపరాధమును చెల్లించుటకు పసందుచేయలేదు. జైలుకేవెళ్ళినారు, మూడునెలల జెయిలుజీవనం పూర్తిచేసి విముదలయై బయటపడినారు.

శ్రీగణపతిన్, జ్వరహరి

చలిజ్వరము, పండుజ్వరము (మలేరియా) పట్టువిడుపుగల సర్వజ్వరములను, తప్పక నెమ్మదిచేయునట్టి ఔషధరాజము. వెల 1 డొజ్జు సీసా 1-8 రు, 1/- వివి ఛార్జీలు ప్రత్యేకము. ప్రతిపూటకి ఏజంట్లు కావలెను.వివరములకు వ్రాయుము.

డాక్టరు పూర్ల్ల పాపయ్య,
శ్రీగణపతి ఔషధాలయము,
నెబ్రోలు, గుంటూరుజిల్లా బ్రాంచి: చీరాల.

వివిధ వార్తలు

మిల్లులమూత

రాతిబొగ్గు తక్కువ పడినందువల్ల ఏప్రిల్ 9 వ తేదీనుండి మళ్లీ తెలిపేటంత వరకు షోలాపూర్ నందలి మిల్లులన్ని మూసియుంచబడునని మిల్లుల మేనేజర్లు తెలిపినారు. మిల్లులలోని అవసరములకొరకు దుకాణాలు మాత్రము తెరువబడియుండును.

ఉల్కాప్రకృతి

ఫైజాబాదులో రాంధరో సింగు నరహరిన్రదకే మితో బాధపడుచూ యుండ గాప్రక్కయింటి కుక్క పెద్దగా మొరుగు మొదలు పెట్టింది. అతడు దానిని రాళ్ళతోకొట్టినాన్ని తరిమినాయించాలని ప్రయత్నించాడు గాని అది మానలేదు. ఆతనుకట్ట రాని పిచ్చి కోపము వచ్చి లేచి ఆకుక్కమీద పడి దాని మెడ మీద కరిచి, తిరిగి తనపక్కమీద పడ్డాడు.

కర్రా టకములో కాటకమా?

కొల గాంవద్ద కామటాపూర్ అనే గ్రామంలో కొన్నాళ్ల కిందట ఒకపొలములో ఓ మనిషి వచ్చి పడియుండెనట. గ్రామాధికారులు అతనిని తెప్పించి వైద్యపరీక్ష చేయించగా, అతను నిరాహారుడై నందువల్ల మరణించినాడని డాక్టరు తీర్మానించాడు

మణిబెన్ పటేలు అరెస్టు

సర్దార్ వల్లభాయి పటేలు గారికొమార్తె మణిబెన్ పటేలుగారు, శ్రీమతి ఇచ్ఛాబెన్ దేశాయి గారి తో సహా, జాతీయ సారమును జరుపు సందర్భములో పర్యటనము చేయుచుండగా హరిపూర్ వద్ద భారత రక్షణ నిబంధనల క్రింద అరెస్టు చేయబడినది

రెండురోజులు మాంస ముండదు

బెంగాల్ ప్రభుత్వమువారు మా పనుకు కంట్రోల్ ఆజ్ఞలు గావించినారు. ది నెలలో ఆ సోమవారం నుండి వస్తుంది, దానిననుసరించి ప్రతి సోమవారం గురువారమున అమ్ముదు ఆహ్యార్థమునకై, ప్రత్యేకంగా పులకు చంపరాదని మాంసమును అమ్మరాదని నిషేధించినారు, ఇదిబెంగాల్ కలకత్తా మా వర్తిస్తుంది, దీనిక్కతిరేకోక్తి 3 సంవత్సరాలు శిక్ష, జుర్మానా లేక రెండూ.

బొంబాయిరేవులో అగ్ని ప్రమాదము

బొంబాయి ప్రభుత్వమువారు యిట్లు ప్రకటించిరి:—

౧౪ ఏప్రిల్ నాటి సాయంత్రము యిన్నటిరేవు నడిబొడ్డునో నావలో నిప్పంటుకొని దాని నార్పే ప్రయత్నము చేసేలోపలనే ఒక గిడ్డంగి అంటుకొని రెండుపర్యాయములు పెద్దగా ప్రేలినవి. సమీపములోనున్న గోదాములుగూడ ప్రమాదములో తగుల్కొన్నవి. చాలామంది చనిపోయినారు. దెబ్బలు తగిలినవారికి చికిత్స జరుగుచున్నది.

... ...

౧౩ ఏప్రిలునాడు లక్నోలో, అమీనాబాదు ప్రదేశములో ఉపరేగింపులోని యుద్ధప్రయత్న వ్యతిరేకముల జరిగినవి. పోలీసువారు రంగములోనికి వచ్చి హెచ్. డి. ఆర్. నియమానుక్రింద గలమందిని అరెస్టు చేసినారు, వీరిలో ఒక స్త్రీకూడాయున్నారు. కాంగ్రెసువారిమధ్య దారిలోని కాంగ్రెసు నినాదాలు చేసేవారున్నట్లు తెలియు.

... ...

మద్రాసులో బలిమద్యమున్నారని వారిసంఖ్య చనిపోయిన ప్రజలమాన మౌతున్నదని తెలియుచున్నది. కరాచీ పోలీసువారు మొదట తుదముట్టించుటకొరకై పునఃప్రయత్నము చేయుచున్నారు. మనుష్యుల నాయుడైన రక్షించుపట్టుకొన్నవారికి రు ౧౦౦౦లు బహుమానముప్రకటించి పోలీసు ఇన్స్పెక్టరుజనరల్ ప్రకటించినారు.

కోరుట్ల

కోరుట్లలో నవరాత్రి శ్రీసేనాపతి నృసింహాచార్యులవారు వేదాంతసభ సాంస్కృతిక సంపూర్ణ సంస్కృత శాలను స్థాపించినారు. ఈ శ్రీరామ నవమినాడు పాఠశాలను ప్రారంభించిరి. ప్రారంభోత్సవ సమయ శ్రీ బిజాపెట్టుపల్లి నరసింగరావు దొరవారు వచ్చినారు. ప్రస్తుతం విద్యార్థులకు విద్యాబోధన శ్రీసేనాపతి బోధను చేస్తున్నారు.

ఆంధ్రమహాసభ స్థాయిసంఘ సభ

నిజాంపుర మందిరమున అధ్యక్షుల సర్ విజయరాఘవాచార్యులవారి యాజమాన్యమున ఈనెల కార్యనిర్వాహకసభ, మధ్యాహ్నం స్థాయిసంఘసభ జరిగినవి. వివిధ జిల్లాల నుండి ప్రతినిధులు విచ్చేసిరి. విశాఖపట్నం నుండి తెన్నేటి విశ్వనాథం గారు, గోదావరి నుండి వడ్లమూడి వెంకట్రామయ్య గారు, కృష్ణ, నెల్లూరు, గుంటూరు, కడప, కర్నూలు, బళ్ళారి, అనంతపురము జిల్లాల నుండి ప్రతినిధులు వచ్చిరి. సభలో అనేక కార్యక్రమములు సాఫీగా అంగీకరించబడెను, కాని బొంబాయిలో జరిగిన ఆంధ్రమహాసభ వ్యవహారములు, ప్రధానకార్యదర్శి శ్రీ చావలి నాగేశ్వరరావు పంతులు గారిపై క్రమశిక్షణ చర్య గురించి తీవ్ర చర్చ జరిగి చివరకు ఆంధ్రమహాసభాధ్యక్షులపైన నిందారోపణ మానాలని తీర్మానించబడెను.

పూర్వపు ఆంధ్రమహాసభా కార్యదర్శి తీర్మానము ను బలపరిచిరి. పలువురుమాట్లాడిరి.

మరో తీర్మానము రాయలసీమ క్షామ నివారణ సిద్ధిని గురించి.

చెన్నపురంలో ఆంధ్రమహాసభా కార్యాలయము ఉండరాదనే తీర్మానము వీగిపోయెను.

మద్రాసులో యున్న ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయము సైను గుంటూరు మార్చవలెనని ఒకటి

మద్రాసు రాజధానిలో అన్ని పెద్దపట్టణము లన్ని ముందుగా తుంగభద్రకు ప్రథమ ప్రాధాన్యం యుండి ప్రారంభించుమని తీర్మానింపబడెను

సాయంత్రం గాంధీ పార్కులో బహిరంగసభ. నడింపల్లి నరసింహారావుగారి రాత్రిభోజనముతో సభా దిగ్విజయముగా నడచిపోయెను.

దక్షిణాఫ్రికా భారతీయులకు బంధం

కేప్‌టౌన్ ఏప్రిల్ ౧౨

దక్షిణాఫ్రికాలోని భారతీయులసమస్య దినదినమూ తీవ్రరూపమును దాలుస్తున్నది. నేటాల్‌లోనికి భారతీయులు వచ్చినట్లయితే వారినిగురించి మేమేమీ బాధ్యత వహించమని నేటాల్ ప్రజలు అన్నారు. పాలుత్రాగి రొమ్ముగుద్దినట్లుంది వీరి వైఖరి భారతీయులవల్లనే అన్నివిధాలా వృద్ధికి వచ్చియున్నారని గుర్తించలేదు.

దక్షిణాఫ్రికా శాసనసభలో యూనియనిస్టు పార్టీసభ్యులొకరు యిచటయున్న లక్షమంది భారతీయులకు 2 కోట్లపౌండ్లు ఇచ్చి పంపించి యూనియన్ సమస్యను పరిష్కారము చేసుకోరాదా అని సూచించినారట—బాగా లేదూ?

చందాదారులకు సూచన

మాకార్యాలయమునకు ఉత్తరములు వ్రాసేవారు తమ చందా నంబరు లేక రూపాయలు పంపించిన తేది తెలుపవలెను. అట్టివారికే జవాబు వ్రాయనగును. మా జవాబు కోరువారు జవాబుకార్డుగాని స్టాంపులుగాని పంపినచో జవాబు వ్రాయబడును. తెలుగులో నామాలు సరిగాను విడి విడిగాను వ్రాయవలెను.

ఇట్లు
మేనేజరు, గోలకొండపత్రిక

హైదరాబాదులో ఇదియే మొదటి ప్రదర్శనము

ప్రతి రోజు రెండు ఆటలు
1వ ఆట గం.6-30 2వ ఆట గం. 10

శుక్రవారము 14-4-44 నుండి

ఫేమస్ ఫిలింవారి తెలుగు చిత్రం

తార — కొంతకుమారి. భానుమతి,
లు — వేదలక్ష్మి. హనుమంతం మొ.

అశోక్ టాకీసు
నారాయణ గూడడిపో సమీపమున

Printed and Published by M. ... at the Golkonda Power Press, Hyderabad-Dn. Editor S. Prathap Reddy, B.A., L.L.